

DIRVA

KARINĖ BŪKLĖ

Naujoje susidariusioje politinėje situacijoje

Sekmadienį (7.13) ABC TV komentatorius Eric Seaver, kalbėdamas su keturių prezidentų intymiu patarėju ir buv. Aukštuoju Komisarų Vakarų Vokietijai John J. McCloy, patiekė mums labai įdomų klausimą. Kaip atsitiko, kad amerikiečiai turėdami po ginklų 100 divizijų, sustojo prie Elbės, o nenužgiavo toliau, tuo išgelbėdami JAV nuo visos eilės bėdų, besitęsiančių iki šiandien? McCloy atsakė, kad Eisenhoweris ir Rooseveltas nenorėjo ir bijojo konfrontacijos su rusais.

Ir nenorėjimas 'konfrontacijos', kaip raudonas siūlas, iki šių dienų tęsiasi JAV užsienio politikoje. Net ir tie, kurie šiandien aiškina, kad Valstybės Sekretorius Kissingeris yra sovietų agentas patys atėję valdžion nebūtų pakeitę JAV politikos, aiškindamiesi, kad abiem super valstybėms apsiginklavus atominiais ginklais, konfrontacija pasidarys jau neįmanoma. Bet jei 'konfrontacija' neįmanoma, atlydžio ieškojimas liko vienintelė alternatyva. Ypač dabar, kai komunistinė valdymo forma pasidarė, atrodo neišvengiama visai eilei valstybių, kur skurdas toks didelis, kad demokratija negali tarpti. Be to, Vakarų laimei, komunizmas besipildamas suskilo, kas privėdė prie to, kad sovietai turi ieškoti atlydžio Europoje, bijodami savo buvusių draugų kiniečių.

Nauja situacija negalėjo neturėti iš pirmo žvilgsnio keistos įtakos į karinę politiką. Jei dar neseniai JAV, vengdamos tiesioginės konfrontacijos su pačia Sovietų Sąjunga, nevengė kovos per patikėtinius, dabar po Vietnamo tokia kova pasidarė beprasmiška. Jei reikia kovoti, kariauti reikia su pačia Sovietų Sąjunga! Juo labiau kad technikos pažanga tai padarė galimu. Jei ne šiandien tai artimiausioje ateityje JAV atominiai ginklai bus to kio tikslūs ir taiklūs, kad juos bus galima panaudoti ne tik taktiniams tikslams, bet ir galima bus pradėti galvoti apie staigų didelės dalies sovietų atominių ginklų sunaikinimą, kas 'teroro lygsvarą' pakeistų amerikiečių naudai. Ir tuo atveju, nors karas bus surištas su didele rizika ir milijoniniais nuostoliais, tačiau juo bus mažiau bijoma. Kartu nereikia užmiršti, kad neaiški situacija Viduržemio jūros baseine gali privesti prie JAV bazių ten uždarymo.

Naujoje situacijoje JAV strategija gali remtis tik draugyste su Vakarų Vokietija ir Japonija. Dėl to nenuostabu, kad pasklidus gandams apie eventualų puolimą iš Šiaurės Korėjos, JAV paskubėjo pabrėžti eventualumą pasitikėjimui. Ne Pietų Korėjai išgelbėti, bet Japonijos pasitikėjimui sustiprinti.

Vokietijoje Vietnamo kritimas sukėlė suprantamą abejonių JAV galia ir pasiryžimu. Der Spiegel pasirodė su viršeliu, vaizduojančiu laisvės statulą su parišta ranka. Savo analizę į klausimą, ar

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

dar galima pasitikėti Amerika, paprastai labai kritiškai Spiegel užbaigė teigimu:

JAV su parišta ranka

'Karinė, ūkinė ir techninė JAV galybė nepasikeitė. Europiečiai gali toliau pasitikėti, dabar kaip ir anksčiau, su pervalstybės Amerikos garantijomis — o be to, jie neturi kitos alternatyvos.'

JAV atsakymas į tai buvo ne tolimesnis sumažinimas savo karinių pajėgų, kas dar neseniai turėjo tiek daug šalininkų kongrese, bet kariuomenės Vokietijoje padidinimas dviem brigadomis. Ne tik europiečių moralės pakėlimui, bet ir praktiškai sumetimais. Mat, geriausios sovietų divizijos yra sutelktos Europos viduryje. New York Times karinis kritikas Drew Middletonas rašo, gavęs tokį paaiškinimą Pentagono: 'Mes negalime būti taip tikri kaip kurie mūsų kritikai, kad rusai niekada nepuls Europoje. Mums pavesta rūpintis JAV saugumu, tačiau per visą generaciją tai reiškė kartu ir saugumą Vakarų Europai.'

Sovietai čia skaitlingesni, už tat amerikiečiai, Gynybos Sekretoriaus Schlesingerio žodžiais, nepabijos pirmi panaudoti tuos 7.000 taktinių atominių užtaisų, kuriuos turi Vakarų Europoje. Iki šiol apie tai buvo vengiama kalbėti, nes sovietų karinėje literatūroje nedaroma jokio skirtumo tarp taktinių ir

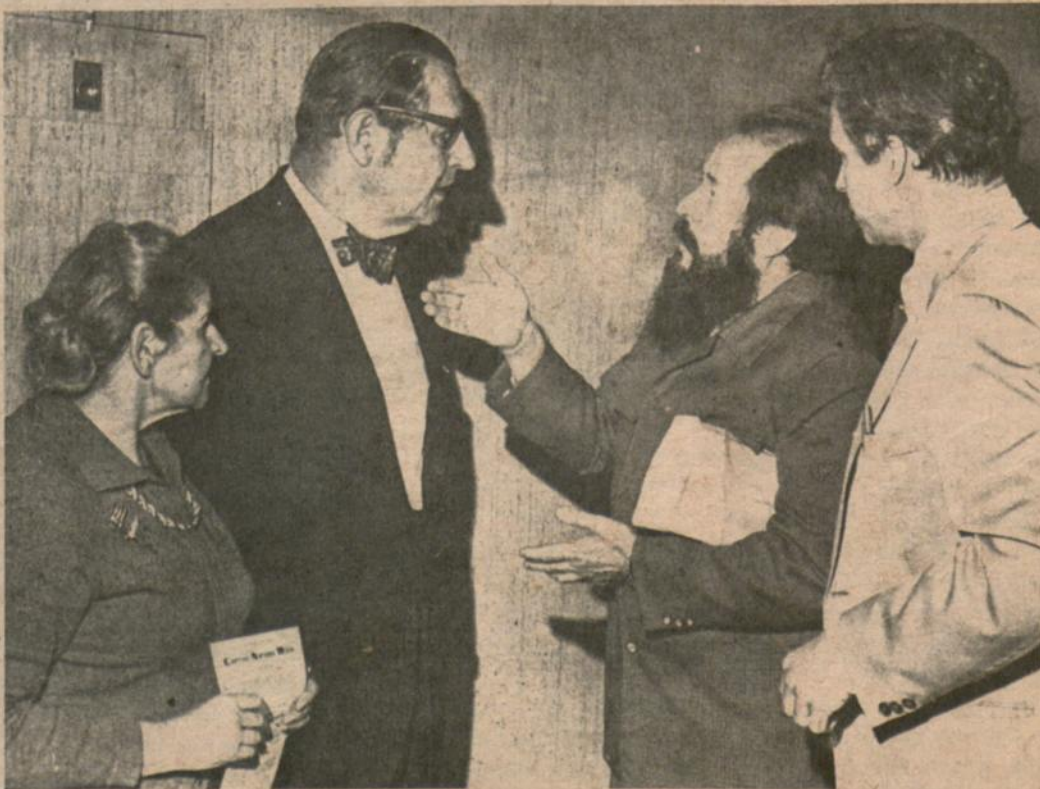
strateginių atominių ginklų. Tai vedė prie baimės, kad amerikiečiams pirmiems panaudojus taktinį, t.y. mažo kalibro atominį ginklą, sovietai turėtų pasiteisinimą pačiai Amerikai smogti visa savo jėga. Dabar ta baimė, atrodo, baigia praėti.

Grįžtant vėl prie Azijos, reikia pastebėti, kad čia pats įdomiausias klausimas yra — kas atsitiks su amerikiečių pastatytais uostais Pietų Vietname. Jei jie bus atiduoti sovietų laivynui, karinė situacija ten drastiškai pasikeis. Indijos vandenynas bus uždarytas. Ne tik Japonija, bet ir Raudonoji Kinija turės šlietis daugiau prie Amerikos. Tuo atveju kariniai Amerika jau neturės kito pasirinkimo kaip tik ruošti žygiui į pačią Rusiją. Tai, kas taip baidė Eisenhowerį ir Rooseveltą, po 30 metų pasidarė būtinybė. Už tat ir nenuostabu, kad Brežnevą siūlo sustabdyti tolimesnį ginklų išvystymą.

Kariai, žinoma, turi ruošti visom galimybėms, tačiau ar jomis bus pasinaudota, sprendimą padarys politikai.

• **Dr. K. Bobelis, ALT** pirm., atvykusiam į JAV Nobelio laureatui Aleksandrui Solženicynui pasiuntė tokio turinio telegramą: "Amerikos lietuvių vardu sveikiname Jus ryšium su Jūsų taip ryžtingais pareiškimais. Mes Jums pritariame ir reiškiamo viltį, kad Jūs ir toliau kalbėsite prispaustųjų vardu. Pasaulis Jūsų klausosi".

• **Dr. Antanas Novasitis, JAV LB** Krašto valdybos vicepirm., Washingtonė įvykusioje respublikonų partijos tautybių vadovų mitinėje konferencijoje buvo išrinktas pirmuoju generalliu vicepirmininku. Esant šiose pareigose jam teks, laike sekančių dviejų metų, artimai bendradarbiauti su respublikonų tautybių tarybos pirmininku kongr. Edward J. Derwinski. Pažymėtina, kad dr. Novasitis šį rudenį respublikonų partijos sąrašė kandidatuoja į Philadelphia miesto aukštesniojo teismo teisėjų.

Aleksandras Solženicinas pasakoja Lietuvos generaliniam konsului Anicetui Simučui ir Helen Kulber apie sovietų kalėjimuose sutiktus lietuvius, su kuriais jis artimai susidraugavęs. Jis taipgi pasakė, kad jo "GULAGo Salynas" greit pasirodysiąs ir lietuvių kalboje.

C. Binkins nuotrauka

ISTORINIS APOLLO-SOYUZ SKRIDIMAS

Specialiai Dirvai iš Cape Canaveral

BRONIUS AUŠROTAS

Dar vos tik nepilni 72 metai prabėgo (1903.XII.17) kai pirmasis sunksnis už orą brolių Wright lėktuvas išsilaikė ore nuo 12 ligi 50 sek.; kai Charles A. Lindbergh, 1927. V.20 per 33½ valandų sukorė 3,600 mylių, nukrisdamas iš New Yorko į Paryžių; kai kapitonas Steponas Darius ir lakūnas Stasys Girėnas, 1933.VII.17 perskridę Atlantą, pakeliui iš New Yorko į Kauną, žuvo prie Berlyno. Soldino miške. Taip pat prieš dešimtmetį pradėtos JAV Apollo projekto pastangos, nuskristi į mėnulį, 1969.VII.20 užsibaigė pilna pergale, kai amerikiečiai astronautai, Neil A. Armstrong ir Edwin E. Aldrin pirmieji mindžiojo mėnulio paviršių.

ward J. Derwinski. Pažymėtina, kad dr. Novasitis šį rudenį respublikonų partijos sąrašė kandidatuoja į Philadelphia miesto aukštesniojo teismo teisėjų.

Prieš trejetą metų, 1972 metų gegužį, Nixonui lankančiam Maskvoje, buvo taip pat sutartas JAV-SSSR bendras Apollo-Sojuz skridimas ir šių dviejų erdlaivių susitikimas virš žemės. Tada atrodė, kad šis projektas, dėl Sovietiją gaubiančių neperžvelgiamų paslapčių, būsiąs sunkiai įgyvendinamas dalykas. Tačiau tas beveik neįmanomas dalykas, šiandien yra istoriškas faktas. Tą projektą išgelbėjo tik didžiulės JAV pastangos ir nuolaidos, kad 'tik jis pavyktų'! Sovietai, buvo priversti atidengti dalį savo paslapčių, ir nors nakties metu, atidaryti tą mažutėlį langelį, per kurį brigados generolas Thomas Stafford galėjo žvilgtelėti į sovietinį erdlaivį ir į jo vidinius techniškuosius įrengimus. Ir jis, rizikuodamas savo galva, sutiko susijungti su Sojuzu ir perlpti iš Apollo į Sojuzą, aukštai virš žemės, kur niekas kitas, tik jis pas sau galėtų pagelbėti.

Tačiau faktas lieka faktas, kad sovietų kosmonautai plk. Aleksej Leonov ir jo padėjėjas Valerij Kuvasov 1975 m. liepos 15 d. 0820 EST laimingai pakilo į erdves ir, po kelių minučių pasiekę beorę stratosferą, pateko į jiems reikalingą skridimo aplink žemę orbitą. Pagal vykdomą detente programą, Maskvos propagandistai labai jau garsino šį jungtinį užsimojimą susitikti erdvėje; pa naši, ar tolygi reklama tebdavo suteikiama tik 'vyriausybės galvų susitikimams ar Hanojaus pergalei prieš JAV imperialistus atžymėti, kaip apie šį įvykį rašo didieji Amerikos dienraščiai.

1975.VII.15.0800 ryte TV žinių entuziastai galėjo matyti savo priimtųjų ekranuose tiesiog iš SSSR, kai sovietų kosmonautai atvyko autobusu prie jiems skirto erdlaivio kai netrukus atsipalaidavo nuo keliamosios raketos ją laikiusieji šoniniai sustiprinimai; kai sovietų kontrolės patalpose suskaičiavus '3, 2, 1, 0' raketa iš lėto kildama į orą po 120 sekundžių pražū-

vo erdvėje, palikdama tik su degusių dujų juosta. Tai tiek ir tebuvo galima pamatyti ir išgirsti iš Baikono, Centrinėje Azijoje.

Lygiagrečiai JAV, Cape Canaveral, Floridoje, erdlaivių poligone, trys astronautai Thomas Stafford, Donald Slayton ir Vance Brand taip pat pasiruošė šiai nepaprastai išskylai susitikti sovietus virš Vokietijos VII.17.0624 v. (Kažin, ar susitikimas virš Vokietijos buvo Sovietų užlanuotas, kad vokiečiams įrodyti savo pranašumą?)

Į šią, galima sakyti, paskutinę šio dešimtmečio ekspediciją į erdves susirinko pasižiūrėti, aplink Cape Canaveral, apie vienas milijonas senacių ištroškusių turistų, gal būt laukdami ko nors nepaprasto. Bet kaip ir ankstyvesnėje, taip ir šis erdlaivio pakilimas virš žemės pavyko sekmingai lygiai 1550 val.: didžiulė 650 tonų svorio raketa, stumiama nuo žemės milžiniškos jėgos, grakščiai, lyg besparnis paukštis, kilo vis aukštyr ir aukštyr! Pirmą kartą TV istorijoje žiūrovai galėjo matyti erdlaivio viduje sutalpintus astronautus, aukštieilinius sekančius savo įrengimų rodykles. Minutė po minutės raketa vis tolo nuo žemės, pasiekdama stebėtiną greitį ir netrukus įsirikiuodama į jai skirtą orbitinį skridimą. Gi tuo metu kai amerikiečiai kilo aukštyr laukiamam susitikimui su sovietais, pastarieji jau buvo apskridę žemę penkis kartus. JAV astronautų kelionė erdvėje vyko sekmingai ir jų numatytais susitikimas ir perėjimas iš vieno erdlaivio į kitą taip pat įvyko pagal nustatytą planą.

Susirinkusieji Cape Canaveral turistai turėjo retą progą pamatyti pavyzdinę JAV raketų veikimą, pakėlusį šio krašto autoritetą į tinkamas aukštumas. Ne vieno žiūrovo akyse galima buvo išskaityti išdidumą ir pasitikėjimą savimi. Tik nelaimin-

(Nukelta į 4 psl.)

Inž. Jonas Jurekūnas, buvęs ALT S-gos pirmininkas ir dabar Vilties draugijos I vicepirmininkas, 60 m. amžiaus sukakties proga buvo pagerbtas birželio 28 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje (Dirva Nr. 52, M. Valiukėno reportažas). Ta proga jam buvo įteikta nuo draugų dovana. Nuotraukoje iš kairės: Vincentina Jurkūnienė, sukaktuvinė Jonas Jurekūnas priima dovana, prie stalo sėdi sūnus Algirdas ir dukrė Ramunė Vitkienė, toliau stovi Zita Visockienė, J. Žvinys, Bronius Kasakaitis ir Teodoras Blinstrubas. Daugiau nuotraukų iš pagerbimo 4 psl.

Nuo Tasmanijos iki Juno Beach Floridoje...

Dirvos 50-me nr. buvo atspausdinta trumpa kronikos žinutė su nuotrauka, kad "A. Viknius su dukra Barbara iš Tasmanijos, Australijos, lankosi JAV. Jie yra apsistoję pas V. Bacevičių, Clevelande".

Mano geras prietelius St. Balčiūnas, mane gerokai nustebino pranešdamas, kad "girdi, tas pat A. Viknius yra labai judrus žmogus! Gi mano pažįstami, bičiuliai Jonas ir Stefanija Garlos jau atsivežė Viknių su dukra į Juno Beach. Jie atvyko VI 29 pasižiūrėti kaip lietuviai yra įsikūrę šiame Floridos kampe. Ir svečiai apsistojo pas V. ir A. Tomkus, jų motelyje".

Mane tikrai sudomino toks A. Vikniaus kelionių pamėginimas: gi dar negana, kad jau pasiekė savo pažįstamus Clevelande, bet dar užsigėdė ir į Floridą atkeliuoti. Gi, žinote, kad ne kasdien pasiekia svečiai Juno Beach net iš egzotiškosios Australijos, kurios dalis yra sala Tasmanija. Taigi pasiprasčiau St. Balčiūną, kad mane supažindintų su A. Vikniumi, jog ir aš galėčiau su juo šiek tiek pasikalbėti. Na, ir A. Viknius, nei kiek nesipūkuodamas, sutiko pasidalinti su manimi savo turtiniais įspūdžiais, kuriuos čia suglaustai ir atpasakosiu mieliesiems skaitytojams.

Į Australiją

Kaip ir daugelis mūsų pokario tremtinių, taip ir A. V. yra labai įdomus žmogus, kuris nepasidavė likimo audrų blaškymui, bet pasiryžo sutvarkyti savo gyvenimą taip, kaip jam patiko!

Svečio atsiminimai labai ryškūs ir siekia toli, 30-ties metų praeitį: 1945 m. vokiečių armijų kapituliacija, kurią jis išgyveno netoliese Hamburgo; jo pirmąją tarnybą Buxtehude nuo 1945 ligi 1947 m. Ir pirmą pasitaikiusią progą išvykti darbams į Australiją, į kurią Antanas ir išskubėjo jau 1947 m. Pasiekus šį penktąjį kontinentą laive su 843 asmenų, jie buvo išskirstyti į įvairias stovyklas visokiems darbams, ligi galutinai jiems grupei lietuvių ir kitų pabaltiečių buvo nuskiarta vykti į Tasmaniją.

Tasmanijoje, Hobart mieste

Atvykus į šią vietovę kuri dabar priskaito gal apie 300,000 gyventojų (Tasmanijoje esama gal 500,000 žmonių) visi darbininkai buvo nuskirti dirbti ar į cemento įmonę ar į cinko kasyklas ar į kitus labai sunkius darbus. Atlikus vienerių metų darbo sutartį, A. V. su keliais pažįstamais išvyko į Melbourne,

A. Viknius su dukra Barbara Tomkų vasarvietėje Floridoje. Iš kairės: Vytautas ir Albina Torikai, vasarvietės savininkai, Barbara Vikniūtė, Stefanija Garlienė ir A. Viknius.

J. Garlos nuotrauka

kur gavo darbą vienoje auto įmonėje. Tačiau 1948 m. dėl kilusių streikų, teko tą darbą palikti ir grįžti atgal į Hobart.

Svečias prisimena savo pirmuosius sunkius darbo metus vienoje įmonėje, vėliau dažymo b-vėje ir kitokiuose darbuose, ligi, pagaliau nepramoko šiek tiek anglų kalbą ir susipažino su vietinėmis biznio ir gyvenimo sąlygomis.

Į statybininko profesiją

Būdamas gabus ir pažindamas gyvenimo sąlygas A. V. drįso pradėti savystovų, namu statybininko, rizikingą darbą. Nors ir buvo viena kartą "nudegęs", bet nenustojo drąsos ir tęsė toje pačioje darbo srityje. Ir pagaliau, pavykus parduoti vieną kitą namą ir neblogiausia iš to uždirbus, V. A. ne tik kad sugebėjo apsirūpinti savo ateitį (žinoma, jis ir toliau tęs šioje biznio šakoje), bet sutaupė tiek pinigų, kad drįso šiai kelionei "išmesti" apie 8,000 australiškų dolerių. "Mane labai jau traukė ilgesys pasimatyti su buvusiu jaunystės draugu Bacevičiumi, ir noras parodyti mano dukrai kitą pasaulį; skirtingą nuo Australijos", pasakojo A. V.

"Nors gyvenimo sąlygos yra sunkesnės Australijoje, bet kai kurie dalykai mums natūralizuotiems australiečiams yra lengviau prieinami. Mūsų akiračiai yra platesni negu australiečių ir mes turime daugiau gyvenimo patyrimo", pasakojo A. V.

Lietuviai ir jų veikla Tasmanijoje

Lietuvių Tasmanijoje gal bus apie 150 asmenų, kurie daugumoje yra susitelkę Hobart mieste. Dalis jų yra "slapukai" ir niekur nesirodo. Kiti gi yra susispietę į Lietuvių Bendruomenės Apylinkę. Šiai apylinkei vadovauja Juozas Poškus, valdybos vicepirmininkas Kontvi-

las, gi išdininkas yra Bonifacas Šikšnius.

Antanas Andrikonis, turi valdžios darbą; jis yra plačiai žinomas lietuvių tarpe, kaip buvęs Tasmanijos stalo teniso meistras.

Be LB Apylinkės Hobarte dar taip pat veikia Lietuvių Sporto Klubas "Perkūnas" ir tautinių šokių mėgėjų grupė. "Šiai grupei priklauso ir mano dukra Barbara", pasidžiaugė A. Viknius.

Gi lietuvių katalikų dvasiškus reikalus aptarnauja į Hobart atvykstantieji du kunigai: tai kun. Vasaris ir kun. Butkus.

Mano bendrakalbis su širdgėla prisiminė savo brolių Petrą, žuvusį Darvine 1974. XII. 31 ten siautusio ciklono metu. Šis ciklonas beveik visiškai sunaikino Darvino miestą šiaurinėje Australijoje.

Kur krypta žvilgsnis?

Mano klausiamas: kur geriau būtų gyventi A. V. kiek pagalvojęs atsakė: "Dabar po 28-rių metų, kur praleidau savo gražiausią gyvenimo laiką, beveičiau grįžti į Tasmaniją! Ten kur žmogus gyvena ten įleidžia šaknis į žemę. Susidariai gerą vardą, suburi apie save pažįstamų būrį, kurie yra taip reikalingi senatvėje", kalbėjo A. V.

Ir stebėjau, kad šis užsispyręs kaunietis, nors ir be aukštųjų mokslų, patyręs daug vargo ir pergyvenimų gražiai įsikūrė tolimoje Tasmanijoje. Man beliko jam palinkėti gero vėjo ir perduoti nuoširdžius linkėjimus Hobart Apylinkės LB lietuviams nuo Floridos Aukšinio Kranto Apylinkės tautiečių. Br. Aušrotas

MATTRESS
Manufacturer looking for experienced help in the following areas:
Tape edge
Pin up
Quilter
Steady work for qualified help.
Apply in Person
AMERICAN MATTRESS
6200 Carnegie Ave.
Cleveland, Ohio
(51-53)

A. A. JUOZAS PAPIEVIS

Birželio 4 d. Floridoje mirė Juozas Papievis. Lietuvoje jis yra buvęs ugniagesys ir ilgesnį laiką gyveno Šiauliuose. Išėjęs į pensiją apsigyveno Floridoje. Nežiūrint jau senyvo amžiaus visą laiką iki pat mirties buvo labai judrus; dinamiškas ir ypatingai visiems paslaugus. Pasižymėjo visada labai gera nuotaika ir įgimtu optimizmu. Drauge su žmona aktingai dalyvavo bendrame lietuviškajame gyvenime ir gyvai sekė visus lietuviško gyvenimo įvykius. Dėl savo ramaus ir gero būdo buvo labai vietos lietuvių mėgiamas ir gerbiamas. Velionis paliko žmoną Apolonią ir dukrą Dianą, čempionę Washingtono.

J. Papievio atsisveikinti į laidotuvių namus susirinko veik visi apylinkės lietuviai. Prie karsto kalbas pasakė Klubo vicepirmininkas Vytautas Tomkus, J. Jokubauskas ir Vl. Žibas, o kapinėse atsisveikinimo žodį tarė Br. Aušrotas. Bažnyčioje pamaldas atliko kun. A. Bielskis (tai buvo jo paskutinis pasitarnavimas lietuviams) ir kun. A. Senkus, giedojo Juozė Daugėlienė. (d)

APIPLĖSĖ GAVORSKIŲ PREKYBOS ĮSTAIGA

Venezuelos nepriklausomybės šventė, liepos 5-jį, šiemet išpuolė šeštadienį, tuo būdu susidarė dviejų dienų laisvas savaitgalis. Savaime aišku, kad visi dirbantieji arba prekybininkai stengėsi tai išnaudoti poilsui pajūryje ar kalnuose. Neatsilikio ir mūsų Bendruomenės veiklūs nariai, Kodak foto reikmenų atstovybės ir laikrodžių bei brangenybių prekybos — CASA FOTO ROXY savininkai — p. Gavorskių šeima.

Pirmadienio rytą atidarę prekybos įstaigos duris, pastebėjo viduje jaudinančią vaizdą. Iš kiemo pusės, antrame aukšte, atsarginis langelis su geležiniais apkaustymais buvo pusiau išlaužtas ir beveik visa, kas buvo vertingesnio krautuvėje nesudėta į apsaugines spintas, pavogta. Nuostolių padaryta virš 10,000 dol. (v)

STIPRINTI LIETUVIŲ RYZTĄ ATGAUT NEPRIKLAUSOMYBĘ

• Kongresmanas Peter W. Rodino (dem. New Jersey) Atstovų Rūmuose primindamas Lietuvos užgrobimo sukaktį ir pabrėždamas, kad inkorporacija neturi būti įteisinta. pažymėjo: "Mes privalome nuolat stiprinti Lietuvių tautos ryžtą pasiekti savo krašto nepriklausomybę. Per 35 metus Lietuvos žmonių reikšti protestai ir pakeltos kančios yra liudijimas, kad jie atmeta neteisėtą inkorporaciją".

■ Iš kitos pusės

"The Wall Street Journal" liepos 14 dienos vedamajame, svarstydamas vieno įstatymo projekto šansus, nurodė, kad dauguma kongresmanų ir senatorių į jį žiūri: "with embarrassment, professing admiration and support with the same enthusiasm they reserve for the Free Lithuania Lobby". Atseit, mūsų veiksmų Washingtono durų klebenimas stumia juos į nesmagią padėtį, o mūsų reikalavimai sutinkami su tokiu mažu pasigėrėjimu ir parama, kad net tapo plačiau vartojama specifine sąvoka.

The Wall Street Journal yra plačiai skaitomas dienraštis. Su savo 1.450.000 skaitytojų jis toli pralenkė N. Y. Times. Todėl jo mūsų veiklos pripažinimas iš vienos pusės yra laikytinas malonių mūsų pastangų įvertinimu. Tai kas, kad jos "embarrassing"! Ne mes, bet jie turėtų gėdintis savo politikos. Palyginti kultūringa veikla mes susilaukėme savo bylai bent tokio dėmesio, kurio kitos mažos tautos pasiekia daug daugiau desperatiškom priemonėmis, pvz., bombų sprogdinimu.

Iš kitos pusės, pasidžiaugus pasiektu laimėjimu, reikia truputį pagalvoti ir kritiškai. Nėra abejonės, kad "spaudimo prieškambario (lobby)" priemonės yra neišskiriama šio krašto politikos nustatymo proceso dalis. Graikų, lobby, pavyzdžiui, sėkmingai sukiršino JAV su Turkija, kas, deja, kol kas išėjo tik sovietų naudai. Izraelio, lobby pasiekė to, kad tuo kraštu apginimu JAV yra daugiau susirūpinusios negu savo sąjungininkų. Tačiau anos mažumos yra nepalyginti už mus skaitlingesnės ir turtingesnės. Tai vestų prie minties, kad, rasit, mūsų pastangos būtų mažiau 'embarrassing' jei jos sutaptų su šio krašto interesais ar sulauktų didesnės taikos iš kitų pavergtųjų tautų. Jų juk yra net 29-ios. Jos turi daugiau ... rinkėjų. (vm)

JUOZĖ KRIŠTOLAITYTĖ-DAUGELIENĖ

DAINUOJA FLORIDOJE

Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė, įsikūrusi Floridoje, nenustoja būti aktyvi savo dainavimo mene. Floridon vis daugiau važiuoja nuolatiniams apsigyvenimui nemaža lietuvių, kurių tarpe daug vidurinio amžiaus ir senesniųjų, bet netrūksta ir jaunosios kartos.

Viduržemio metu suvažiuoja daug vasarotojų iš įvairių kolonijų, tat ir Miami lietuviškam centre ir Juno, bei Palm Beach parkrantėse netrūksta gausios lietuviškos auditorijos.

Juozė Krištolaitytei-Daugėlienei teko surengti gražų koncertą su vasaroti atvykusia soliste Janina Šalნიene, akompanuojant Algiiui Šimkui. Tai buvo vertinga ir graži pramoga sukelusi publikoj malonų entuziazmą.

Šalia to solistė koncertavo viena ne tikai lietuviškai auditorijai, bet drauge įsijungiant į klausytojų tarpą ir amerikiečių būriui.

Tas jos asmeniškasis rečitalis gausiai ir mišriai auditorijai paliko gražų įspūdį. Koncertas buvo surengtas Palm Beach lietuvių klubo, Lietuvių dienos progą. Koncertas įvyko metodistų Bažnyčios salėje, kuri koncerto progą buvo išpuošta lietuviškais meno kūrinių, pati solistė buvo apsivilkusi tautiniais drabužiais, tuo būdu sukuriant labai lietuvišką aplinkos atmosferą.

Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė pasirinko grynai lietuvišką programą, pradedant mitologinėmis, harmonizuotomis liaudies dainomis, su klasikiniu atspalviu, baigiant šiu dienų originaliomis lietuvių kompozitorių dainomis. Solistės nuomonė, jeigu mes nedainuosime savo kompozitorių sukurtų dainų, kas jas dainos?

Muzikas Hermann L. Allen, susidomėjęs lietuviškomis dainomis, puikiai akompanavo.

Pati solistė šiam rečitaliui ruošėsi labai stropiai, iš naujo giliai įsigyvendama į visas išpildomas dainas. Ji jautėsi labai pakiliai, kas

Sol. J. Krištolaitytė-Daugėlienė

persidavė ir publikai, kuri labai šiltai įvertino koncertą. Solistė koncertą užbaigė specialiai amerikiečiams klausytojams "God Bless America".

Antras solistės rečitalis įvyko Miami Lietuvių Klubo salėje, taip pat akompanuojant muzikui Hermanui L. Allen.

Ir vėl visa programa buvo grynai lietuviška. Tai buvo harmonizuotos lietuvių liaudies dainos, be to, lietuvių kompozitorių originalios dainos ir arijos iš lietuviškų operų. Ir šis koncertas praėjo labai pakilioje nuotaikoje.

Šalia minėtų pasirodymų solistė Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė pradėjo dainuoti ir amerikiečių kultūrinuose klubuose, lyg ir tapdama lietuviška dainos ambasadorė.

Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė pasilieka ištikima savo dainavimo stiliui, jame galima jausti muzikinį trapumą, subtilumą ir kartais su dramatišku išgyvenimu. Įspūdis lieka klausytojui ilgesingas ir mielas. (bl)

• V. Vijeikio spaustuve Chicagoje baigia spausdinti Amerikos Lietuvių Kongreso knygą, kurią įrišus tuojau bus siuntinėjama spaudai, Altą sudarančios organizacijos, kongreso oficialiems dalyviams. Knygoje spausdinamos kongreso paskaitos, rezolucijos. Leidinys gausiai iliustruotas kongreso nuotraukomis.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published twice a week, except weekly July 15th thru September 1st, by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

HELSINKIO KONFERENCIJA

Suomija jau oficialiai pranešė 34 valstybėms, kad laukia pas save jų galvas liepos 30 dieną, nors daugiau kaip du metus užtrukę paruošiamieji darbai Europos Saugumo konferencijai Ženevoje dar nebuvo užbaigti ir formalus nutarimas apie konferencijos datą šias eilutes rašant, nebuvo padarytas. Suomiai savo užbėgimą įvykiams už akių teisinga tuo, kad numatyta viršūnių konferencija bus didžiausias valstybės galvų suvažiavimas nuo britų karaliaus Eduardo VII laido tuvių 1910 metais ir todėl jie turi turėti bent porą savaitę jos paruošimui. Bet, žinome, jie vargiai būtų taip 'sauvaliavę', jei nebūtų gavę ženklo iš Brežnevo, kuris tą konferenciją skaito savo karjeros apvainikavimu.

Mat, ši konferencija yra lyg pakaitalas taikos konferencijai kuri turėtų baigti Antrąjį pasaulinį karą. Helsinkyje sovietai bandys uždėti antspaudą ant susidariusios padėties ir nusistovėjusių sienų. Valstybės Departamentas šią konferenciją, nors joje dalyvaus prezidentas Fordas, bando pristatyti kaip nelabai reikšmingą įvykį ir JAV spauda apie ją nedaug rašė. Faktinai konferencija nieko ir nepakeis. Net galima būtų aiškinti, kad Helsinkyje paskelbtas sienų nepažeidžiamumo principas faktinai neatšaukia Lietuvos okupacijos nepripažinimo, juo labiau, kad bus kartu pasakyta, jog sienos vis dėlto gali būti pakeistos bet tik taikos būdu.

Nepaisant to, JAV dalyvavimas toje konferencijoje sukėlė nemažos kritikos. Vieni aiškina, kad savo dalyvavimu JAV palaikoma visų pavergtų tautų viltis, o kiti, kad JAV turėtų už tai gauti daugiau negu pažadą laisviau susisiekti. Pz. N. Y. Times diplomatinis bendradarbis C. L. Sulzberger iš Lisabonos rašė:

"JAV bus išėjusios iš proto (would be insane), jei nepasipriešins Europos Saugumo Konferencijai ir nesukliūdys viršūnių susitikimo, kurio taip nori Brežnevas, jei negaus iš sovietų pažadą nesikišti į Portugaliją".

Na, mums atrodo, kad JAV bus "išėjusios iš proto" ne tik šiuo atsitikimu. Be to, ką reiškia sovietų pažadas?

Antra vertus, susidūriame su kažkokiu paradoksu. Du metus sovietai sunkiai dirbo siekdami tos Helsinkio konferencijos. Kai tikslas buvo pasiektas, jų užnugarys buvo apsaugotas eventualiam susidūrimui su Kinija. Vakarami pasirodė taip suirę, kad tiesiog pra-

šosi tolimesnės sovietų intervencijos! Tai nebuvo numatyta prieš du metus. Galimas daiktas, kad toks stovis sovietus paskatins naujiems užkariavimams. Tuo atveju pasirodys teisus Solženicinas, bylojęs Washingtono senatoriams: "Ateinanti pasaulinė politinė krizė... jūs ir jūsų įpėdinius pastatys prieš daug didesnius uždavinius, negu mažus diplomatinis išskaičiavimus, tarpininkius ginčus ar susidūrimą tarp prezidento ir kongreso...".

"Nėra kitos išeities, kaip pasirengti amžiaus reikavimams. Labai greitai, net per greitai, jūsų valstybė bus reikalinga ne išskirti- nių vyrų, bet didvyrių. Ieškokite jų savo sielose. Ieškokite jūsų širdyse. Suraskite juos savo tėvynės širdyje!"

Beprotis ar pranašas? Vienaip ar kitaip mums neatrodo, kad Helsinkio konferencija bus didesnis įnašas į pasaulio istoriją už puošnias ano karaliaus laidotuves. (vm)

PASIRAŠYS EUROPOS SAUGUMO PAKTĄ

Prez. Fordas išvyko dešimčiai dienų į Europą. Liepos 30 d. jis bus Europos Saugumo konferencijoje Helsinkyje, kur pasirašys naują Europos saugumo paktą, dėl kurio derybos vyko dvejus metus. Paktą suredagavo 35 valstybių konferencija. Jis apima gaires taikiems santykiams tarp rytų ir vakarų, o vienas iš pagrindinių dokumento punktų pabrėžia dabartinių Europos sienų nepažeidžiamumą. Pagal dokumentą sienos tačiau gali būti keičiamos taikiu būdu. Konferencijoje dalyvaujančios

DĖL ŠKIRPOS 'VADIZMO' ATSIMINIMUOSE

K. ŠKIRPA RAŠO:

Š.m. birželio 25 dienos jū su laikraščio laidoje Nr. 49 atspausťas ilgas Algirdo Budreckio straipsnis, kuriame -- be kitų prieš mane nukreiptų jo prasimanymų - paskelbti jo specifiniai pasirinkti iš tariamų LAF įstatų išrašai, kuriais Budreckis siekia insinuoti man politinį vadizmą, net tokį apie kurį, anot Budreckio, ir 'Prezidento A. Smetonos autoritetinis režimas sapnuote nesapnavo'.

Tos insinuacijos atitaisy-

mui, teiktės artimiausioje

Dirvos laidoje paskelbti ka

čia žemiau paduo:

Ponas Budreckis nesupra-

to ar nenorėjo suprasti, jog

sakyti įstatai tebuvo tik pro-

jektas, taigi tik medžiaga

pasvarstymui, kaip reiktų

LAF-tą organizaciniai suce-

mentuoti, kad būtų pajėgus

Lietuvos padėčiai įtvirtinti

bei atkurtą tautos sukilimo

kelio jos valstybinį suve-

rėnumą išsaugoti iki karo

galo, jei hitlerinė Vokietija

nebūtų savo ruožtu Lietuvos

paglemžiai. Kalbamas įsta-

tų projektas buvo suformu-

luotas labai provizoriniai,

paskubomis, LAF vadovy-

bės dar nė neapsvarstytas ir

nepriimtas, todėl negalėjo

būti palaikytas jokių doku-

mentų. Jį tokiu palaikydama

bei tokiu viešai prezen-

tuodamas Dirvos puslapiuo-

se, Budreckis sąmoningai

suklaidino jos skaitytojus ir

placiąją lietuvių visuomenę.

Sakytų projekto teksto

Budreckiui nebuvau davęs.

Jis jį buvo nelegaliai nusiko-

pijaves, kitaip sakant pasisa-

vinęs, iš vieno mano knygos

ankstyvesnio manuskripto

prieš 5 metus. Šitaip nusi-

kaltamai kalbamo projekto

tekstą išgijęs, jį dabar

panaudojo šmeižimui mano

asmens, nesiskaitydamas su

faktu, jog kalbama projekta,

kaip LAF-to vadovybės ne-

priimta ir nevertota, iš

'Sukilimo' knygos, mano nū-

nai išleistas, buvau išbrau-

kęs, kaip neturintį dokumen-

tinės vertės istorijai.

Yra gryniasias iš Budrec-

kio pusės prasimanymas ne-

va sakytuoju projektu buvo

siekama užkergti Lietuvai

'vadinistinį režimą', jei būtų

valstybės sutiko iš anksto

pranešinėti apie kariuome-

nės manevrus ir apie stam-

besnius kariuomenių judė-

jimus.

pavykę ją. Birželio Sukilimo atkurta, apginti nuo paglemžimo iš nacių pusės. 'Sukilimo' knygos baigiamos pastabose (psl. 575-576) esu įsakmiai paryškinęs:

'LAF vadovybė principu vengė liesti atkursimos Lietuvos valstybiškai konstitucinį bei valdymosi susitvarkymą. Šios problemos ji iš viso nediskutavo, kad tokiu savo per ankstyvu pasiūlymu nesuteiktų hitlerinei Vokietijai progos primesti Lietuvai iš anksto ką nors, kas mums būtų nenaudinga ir todėl nepriimtina'.

'LAF vadovybė laikėsi nuomonės, jog ... krašto valdymose sistemos klausimas galėtų būti svarstomi bei sprendžiami tik po karo, susilaukus taikos, kuomet Lietuva nebūtų laikoma Vokietijos karinių jėgų užnugario sritimi ir joks pavojus pašali nuo faktoriaus įsikišimo į tą Lietuvos vidaus reikalą nebegalėtų kilti'.

Kadangi Budreckis priskiria minėtam LAF-tariamų įstatų projektui kitą tikslą, kaip anuomet mūsų buvo siekiama, tai leidžiu sau čia patiekti dar ir sekantį iš 'Sukilimo' knygos (psl. 573) paryškinimą:

'...iš pat pradžių buvo paryškėję, jog šitaip (tautos sukilimo keliu - KŠ) atkurtas Lietuvos suverenumas galėtų naciams nepatikti ir kad todėl jo išsaugojimui bus ir po laimėto tautos sukilimo gyvybiškai (pabrakta mano KŠ) reikalinga išryškėjusias per kovą ryžtingasias

tautos jėgas toliau laikyti apjungtas į drausmės pagrindais (vėl mano pabrakta - KŠ) sudarytą didžiulę organizaciją, kurios buvimas verstu vokiečius su mumis daugiau skaitytis'.

Yra skonio dalykas ar toksai susitvarkymas išsaugoti valstybinį suverenumą, atgautą kraujo auka, iki karo galo, Lietuvai neišvengiamai atsėdurus Reicho ginkluotų jėgų, veikusių prieš Sovietų Sąjungą, užnugario srityje, būtų kam patikęs ar ne, bet yra nesąžininga minėtą LAF įstatų projektą, faktiškai nė nevykdytą, panaudoti piktoms insinuacijoms prieš mane, kaip anomis neregėtai sunkiomis aplinkybėmis LAF įkūrėjų pašauktą vadovauti kovai už tautos laisvės idealą.

Atsižvelgiant į tai, kad Budreckis užtikrina, jog mokas atskirti pelus nuo grūdų ir, pamanifestuodamas savo literatinį talentą, sako, jog sugebąs net 'atskirti ožį nuo avių, kuilį nuo šerno ir aro pokylį nuo varnos nuopuolio' - tai klausiu jį, kaip tokį išminčių, kokį jis pats būtų siūlęs LAF įstatų projektą kovai tos organizacijos cementavimui ano meto aplinkybėmis, jei likimas jam būtų lėmęs būti mano vietoje, t.y. būtų buvęs įpareigotas rūpintis ir surasti kelią ir priemonių išsaugoti iki karo galo nors šioji-tokį Lietuvos valstybės suverenumą švėtimos šalies militarinių jėgų užnugario srityje, kokioje padėtyje Lietuva po Birželio Sukilimo buvo atsėdūrusi.

1975.VI.28

K. Škirpa

A. BUDRECKIS ATSAKO:

Nebūtų reikėję plačiai cituoti pulk. Škirpos paruoštų LAF įstatų, jei gerbiama pulkininkas būtų kruopščiau ir atsargiau skaitęs mano pastabas apie Berlyno LAF projektus ir programą. Juk, jį turėjo 5 metus pergalvoti, pervertinti ir perredaguoti savo atsiminimų stamboką 700 puslapių mašinraštį. Deja, kaip dažnai įsiai reaguja impulsyviai, deja, ir jo replika yra impulsyvi. Savo 'Lithuanian National Revolt of 1941' veikale niekur neraišiau, kad visi K.Š. projektai būtų priimti ir vykdomi. Rašiau, kad LAF įstatai turėjo totalistinį atspalvį, kas K.Š. nepatiko. Bet mano š.m. birželio 25 d. Dirvos laidoje tilpęs straipsnis išsamiai ir nuosekliai išdėstė tuos 'totalistinius' Škirpos projekto momentus. Kažkodėl jis spirte spiriasi pripažinti, kad jo organizacijos teoriniai apmatai buvo vadinistiniai. Kadangi K.Š. nepaneigia, kad buvo paruošęs tokius įstatus, tai kur tos Budreckio insinuacijos?

K.Š. skundžiasi, kad aš nenoriu jo suprasti, kad LAF įstatai tebuvo tik tiktai projektas. Sutinku. Savo veikale tą patį rašiau. Net savo 'National Revolt of 1941' apibūdinau įstatus, kaip projektą, kurio dalinis tikslas buvo įtaigoti Berlyno vyriausybę. Supratau reikala net iki tokio taško, kad savo veikale pasiūliau logiškai pateisinimą, būtent, kad reikėjo Berlyno aktyvistams apsimesti, jog jie simpatizuoja su nacių Naujosios Europos vizija, kad siaubinga lietuvių tautos padėtis reikalauje imtųsi betkokiom priemonėmis atstatyti suverenumą. Mano veikalo mintys

ir išvados esmėje neprieštarauja K.Š. išvadoms.

Kažkodėl įsiai visus amžininkus ir vėlyvesnius tyrinėtojus, kurie apibūdina jo paruoštą programą, kaip autoritetinę ar vadistinę, apšaukia prasimanymais ar nedorėliais.

Mane laiko prasimanėliu, bet savo replikoje rašo, jog 'sakyti įstatai buvo tik projektas, kaip reikėtų LAF sucementuoti, kad būtų pajėgūs Lietuvos ... valstybinį suverenumą išsaugoti iki karo galo'. Ką tai reiškia, ar čia nėra valstybinių funkcijų eji-

mas? Nors nepaneigia LAF įstatų autentiškumo, K.Š. sako, kad minimi įstatai 'joks dokumentas'. Nejaugi jis laiko dokumentais vien notariuotus raštus. Lietuvių kalbos vadovas apibūdina dokumentą, kaip '(lot.) irodomas raštas, aktas'. Kaltina mane skaitytųjų klaidinimu. Ar jis tą patį nepadare savo veikale šališkai apibūdindamas tuos, su kuriais nesutiko, ar tuos kurie kitaip įvertino 1940-1941 m. įvykius?

Gerbiamas pulkininkas mėgina nuvertinti įstatų citacijas tokiais nedalykiškais argumentais, kaip antai: nedaugė man nusirašyti įstatų. Bet niekur nesakiau, kad įsiai man būtų davęs nuorašą. Esu matęs tą dokumentą dar 1962 metais. Jo sąmoningai neįtraukiau į veikala. Ką reiškia K.Š. posakis 'nelegaliai nusikopijavęs'? Juk dokumentas nėra poezijos kūrinys ar gaidų kompozicija. Toks K.Š. pasakymas nepaneigia įstatų autentiškumą. K.Š. stveriasi tokiais argumentais; girdi, kadangi atskleidžiau faktą, kad K.Š. mašinraštyje tilpo toks dokumentas, įsiai išsisukinėja,

teigdamas: 'buvau išbraukęs kaip neturintį dokumentinės vertės istorijai'. Čia autorius parodo, ar naivumą, ar dvi-veidiškumą. Nedrįsčiau sakyti, kad K.Š. būtų naivus žmogus. Ar tik jis nebus išbraukęs šį dokumentą, pergalvodamas, kad gal jo veikla būtų pastatęs kitoje šviesoje toksai atskleidimas?

Apibūdinau įstatų spekuliatyvinį momentą, atseit, jei įstatai būtų veikę, tai kokios būtų pasekmės. K.Š. atsako, kad tai 'yra skonio dalykas ar toksai susitvarkymas išsaugoti valstybinį suverenumą ...'. Na, sutinku su tuo. Dar galėčiau pridurti jo nusiskundimui prieš Smetonos valdžią, kad 'tautininkška valdžia, kuri 14 metų saugojo Respublikos suverenumą irgi buvo skonio dalykas'. Bet ar yra tikslinga įvertinti programas ar santvarkas pagal kažkokį 'smoką'. Pavyzdžiui, man nepatinka pomidorai, bet nedraudžiu kitiems jais gardžiautis.

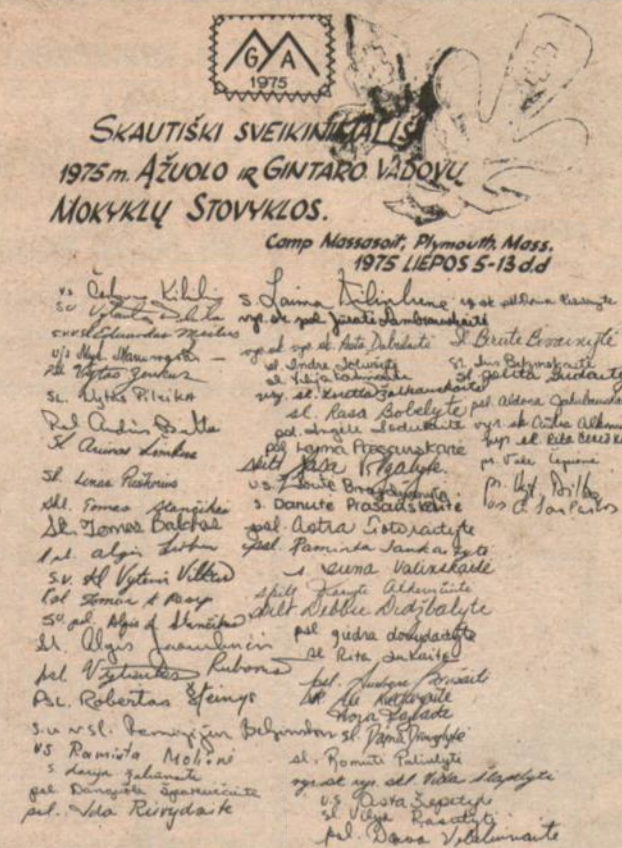
Pagaliau, K.Š. replika prieina prie reikalo, girdi panaudojau 'piktas insinuacijas prieš Škirpą, kaip anomis neregėtai sunkiomis aplinkybėmis LAF įkūrėjų pašauktą vadovauti kovai už tautos laisvės idealą'. Prieš pašauktą vadovauti didvyri neturiu jokių priekaištų. Na, gal K.Š. ir per kukliai savo vaidmenį, kaip LAF pradininką pristato. Čia be pašaipos tą sakau, nes amžina pagarba jam tikrai priklauso dėl to, kad driso totalistiniame krašte, kuris oficialiai bendradarbiavo su priešu, suburti patriotas ir pagal savo sumanumą ir išgales ruošti atkovoti tautos laisvę. Žinoma, gerbiamas pulkininkas buvo aplinkybių verčiamas daryti tam tikrus sprendimus. Po 34 metų daug kas galėtų, pasiremdamas Hinsicht, pasiūlyti kitas alternatyvas. Tikiuos, kad K.Š. išsūks replikos gale tėra tiktai retoriškas žestas. Bet faktas lieka faktu, kad nesuteikia garbės impulsų išsipuolimai prieš tuos, kurie iš kitos perspektyvos žiūri į įvykius. Net savo pastabose veikale, kurios K.Š. taip kluvo rašiau: 'Otherwise, Škirpa's work in advocating Lithuania's re-establishment was without reproach.' Jeigu kam neaiškus šis teiginys, tai išvertus lietuviškai būtų: 'Be to (t.y. be vadinistinės programos - AB) Škirpos pastangos atstatyti Lietuvos nepriklausomybę buvo be priekaištų'. (Lithuanian National Revolt of 1941, psl. 29). Kaip minėjau anksčiau, pulk. Škirpa per greitai ir perkarštai reaguavo į vieną kitą mano teigimą, praleisdamas bendrą vaizdą. Tad siūlau liautis rūstauti kur nereikia.

A. Budreckis

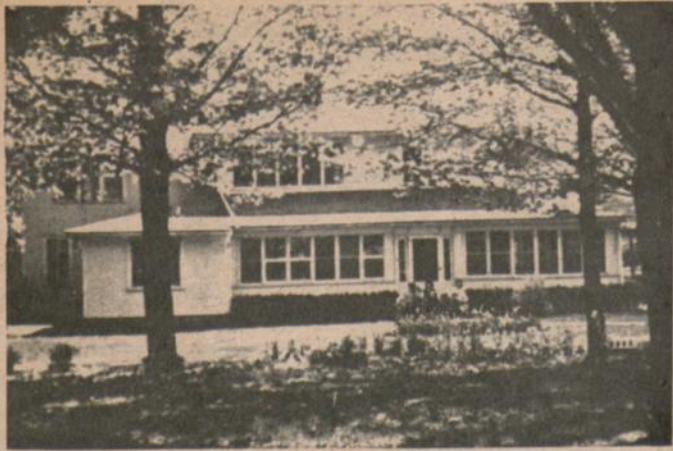
PROGA PASIMOKYTI KANKLIUOTI

Mokytojų ir jaunimo studentų savaitėje Dainavoje rugpjūčio 10-17 d.d. bus praversti trumpalaikiai 3 dienų kankliavimo kursai. Kursų vadovė O. Mikulskienė prašo, kad norintieji kursuose dalyvauti ir turintieji savo kankles, jas į stovyklą atsivežtų.

• Turintieji rašytojo Arėjo Vitkausko raštų, iškarpos ar leidiniuose, atspausdintų Amerikoje ar Lietuvoje nuo 1919 metų, prašomi parduoti ar paskolinti nukopijavimui. Rašyt adresuoti: Arėjus Vitkauskas 309 Varick Street, Jersey City, N. J. 07302.

Skautai sveikina Dirvą iš Ažuolo ir Gintaro vadovų mokyklų stovyklos, įvykusios liepos 5-13 d, Camp Massasoit.

Pamirškite kasdieninius rūpesčius, pasidžiaukite vasaros malonumais "GINTARO" VASARVIETĖJE ant pat Michigano ežero kranto, Union Pier. Čia galite rasti malonų poilsį ažuolų pavėsyje ar saulės spinduliuose tiek šeimos, tiek pavieniai asmenys. Vasarojimui galima išsinuomoti kambarius pagrindiniame name su pilnu išlaikymu arba modernius vasarnamius su visais virtuvės įrengimais ir patiems gamintis maistą, arba valgyti vasarvietės modernioje "self service" valgykloje lietuviškam skoniui pritaikytą šviežią ir sveiką maistą. Čia yra lauko teniso aikštelė, stalo tenisas, biljardas ir kt. žaidimai. Dėl informacijų ir rezervacijų prašome skambinti (616) 469-3298 arba rašyti: Gintaras, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, Mich. 49129.

ŽVILGSNIS Į MŪSŲ STUDENTIJĄ

Lietuviškoji studentija visais laikais, kaip švyturys, stovėjo ant uolėto jūros kranto ir švietė tautai istorijos vingiuotame kely. Ir išeivijos studentija vystosi i ateities brandžius veikėjus, i ateities tautos vadus, kovotojus už jos laisvę ir jos gynėjus.

Šalia akademinio darbo, studentai mūsų tautinės kultūros ugdyme veiksmingi talkininkai. Jų rengiamos studijų savaitės, suvažiavimai ir kongresai teikia mūsų visai bendruomenei naujų impulsų, dinamikos ir ryžto bei jėgų tolimesnei veiklai.

Š.m. liepos 11-13 dienomis Šiaurės Amerikos Liet. Studentų Sąjunga Kento universitete surengė studijų dienas, kurios praėjo rimta akademiška nuotaika bei įdomia ir vertinga programa.

Ši suvažiavimo sesija buvo atidaryta Clevelande Lietuvių Namuose, kur vyko

STATYS MILŽINIŠKĄ JĖGAINĘ LIETUVOJE

JAV ir Sovietų Sąjunga pasirašė susitarimą dėl techninių informacijų pasikeitimo dėl milžiniškų hidroelektrinių jėgainių statybos Sovietijoje. Viena jėgainė 1,200 Mw statoma netoli Maskvos, kita 1,600 Mw Lietuvoje ir trečia Ukrainoje. Apie šį projektą rašo žurnalas Engineering News Record birželio 26 d. numeryje.

ISTORINIS SKRIDIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

giausi tai buvo Miami žydai-amerikiečiai, norėję demonstruoti prieš SSSR prie Cape Canaveral poligono vartų. Šiai demonstracijai jie negavo norimo leidimo ir turėjo būriuotis Titusville miestelyje, apie 15 mylių į vakarus nuo Cape Canaveral.

Kokia ir kam iš to viso apčiuopiama nauda? Be jokios abejonės, JAV didžiulį pranašumą erdvių užkariavimo paslaptį sovietai nepajėgė išvogti savo šnipų pagelba, dabar gavo iš amerikiečių ant sidabrinės lėkštės. Gi didžiausias pralaimėtojas, ką teigia A. Solženicynas, yra sovietų pavergtosios tautos, kurioms šviesesnio rytojaus neatneš nei šis muilo burbulas, kuris greit išnyks, lyg jo niekada nebūtų buvę, kad ir pridengtas skambiu detentes žydu.

kėlė komunistinio auklėjimo šėtonišką savybę, kuria vėliai nustatomi prieš Tėvus ir tuo sukeliamas šeimoje nepasitikėjimas ir disharmonija. Ateistinis auklėjimas taip nuteikia jaunuolius, kad su jais jokios bendros kalbos daugiau negalima rasti. Šias mintis ji dėstė paremtas savo pačios išgyvenimais komunistinėje Romunijoje.

Panašias mintis dėstė ir paskaitininkas A. Mockapetris kalbėdamas apie okupuotos Lietuvos studentiją, kuri okupanto nuolat sekama ir visokiom priemonėmis persekiojama. Tad išeivijos studentija gali džiaugtis turėdama visas sąlygas studijuoti ir laisvai galvoti bei veikti.

Po rimto darbo, šios dienos programoje, buvo nepamiršta ir valandėlė lengvo atsidūsėjimo su Clevelando vyrų oktetu. Kadangi suvažiavime nedaug studentų dalyvavo, tad ir koncerto salė, žinoma, buvo pusiau tuščia. Tačiau tai oktetu vadovo Rytobabicko nejaudino ir, atidarydamas koncertą pastebėjo, jog oktetas dainuoja pilnai ar tuščiai salei be skirtumo -- oktetas niekad nesimuliuoja.

Tad vykusiai sudarytas oktetu repertuaras iš lietuviškų liaudies ir tarptautinių dainų sužavėjo auditoriją. Entuziastiškas jaunimas kiekvieną išpildytą oktetu dainą palydėjo griausmingais plojimais ir reikalavimu kartoti. Nuoširdus pasitenkinimas užpildė visą salę.

Išpūdingas buvo ir rodomų skaidrių montažas iš okupuotos Lietuvos, kurį demonstravo R. Šliažas.

Po dienos darbų ir vakaro koncerto universiteto koplyčioje buvo atlaikytos vidurnakčio mišios, kurias atnauvo kun. G. Kijauskas S.J. Ta proga kun. G. Kijauskas pasakė ir trumpą, pritaikintą pamokslą, linkėdamas ištvermės ir sėkmingo darbo ruošiantis Jaunimo Kongresui. Vidurnakčio pamaldos buvo labai išpūdingos, nuotaikingos ir priminė pirmųjų krikščionių bendravimą.

Sekmadienio programa buvo gerokai sutrumpinta, nes daugelis studentų iš tolimesnių viet turėjo anksčiau išvykti.

Apskritai šios studijų dienos praėjo rimtoje akademinėje nuotaikoje ir sudarė išpūdį, jog jaunimas gyvena lietuviška dvasia ir savo ateities darbais užtikrins mūsų tautinės sąmonės ir veiklos tęstinumą. (ss)

UPHOLSTERERS

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED UPHOLSTERERS. SHOULD HAVE A MINIMUM OF 2 YEARS EXPERIENCE UPHOLSTERING SOFAS, LOVE SEATS, AND CHAIRS USING AIR POWERED TOOLS. ATTRACTIVE INCENTIVE PAY PLAN AND COMPANY PAID BENEFITS. CONVENIENTLY LOCATED ON MTA BUS LINE NUMBER 23. APPLY IN PERSON BETWEEN 9 AM AND 12 NOON.

DUO-SOFAS

DIVISION OF MARYLAND BEDDING COMPANY

229 N. Franklin town Rd. Baltimore, Md.

An Equal Opportunity Employer

VAIZDAI IŠ INŽ. J. JURKŪNO PAGERBIMO

Sukaktuvininkas inž. Jonas Jurkūnas su žmona Vincentina pradeda pirmąjį šokt - valsa, grojant Algio Modesto orkestrui.

J. Jurkūnas prie savo bičiulių stalo, sol. Audronė Simonaitytė, jos sužadėtinis dr. Andrius Gaižiūnas ir pobūvį nuotakingai pravedęs Alfa Simonaitis.

Svečių buvo net nuo Atlanto pakraščio... Sukaktuvininko seni bičiuliai Vytautas ir Stella Abraičiai atskridę iš New Jersey pasveikinti ... K. Pociaus nuotraukos

Pasiūlymas laiku

Prisidėkit prie "Wait 'til 8" sąjūdžio, kad pagelbėtumėte sumažinti elektros pagaminimo didėjančią kainą. Viską ką jūs turėtumėte daryti, tai tik palaukti iki 8 naudojimui jūsų džiovintuvo, skalbiamos mašinos ir automatinės indų plovimo mašinos.

Taip kaip yra dabar, mūsų klientai daugiausiai elektros sunaudoja tarp 8 AM ir 8 PM. Kad galėtumėte patenkinti didelį elektros poreikimą tarp šių valandų, mes turime papildomai išlaikyti ir operuoti labai brangias mašinas. Bet jeigu daugiau žmonių galėtų laukti iki 8 PM naudojimui savo namų elektrines apyvokos priemones, tai padėtų sumažinti dienos reikalavimus... ir padėtų mums sumažinti papildomo operavimo išlaidas.

Taigi, kada tik jūs galite, palaukite iki 8 panaudojimui jūsų namų apyvokos reikmenis... ir jūs tuo pačiu padėsite, kad elektros sąskaita nekiltų taip smarkiai ateityje.

Paskleiskite žinią: Nešiokite "Wait 'til 8" ženklelį! Jūs galite juos gauti kiekvienoje iš mūsų įstaigų: Clevelando miesto centre, Rainesville ar Ashtabula. Arba rašykite WAIT 'TIL 8, Room 711, P. O. Box 5000, Cleveland, Ohio 44101.

The Illuminating Company

Naudokite elektrą truputį daugiau apgalvotai. Tai bus gudru.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

REFLEKSIJOS IŠ ANGELŲ MIESTO

ALĖ RŪTA

Los Angeles LB jauni mo ansamblio bendradarbiai. Iš kairės: kompozitoriai Bronius Budriūnas ir Giedrė Gudauskienė, lituanistinės mokyklos vedėjas Vladas Pažūra, ansamblio vadovė Ona Razutienė ir pianistė Ona Barauskienė. L. Kanto nuotr.

LAUREATAI, AUTORIAI, MINEJIMAI...

Angelų miestas visada didžiuojasi gyva lietuvių kūryba. Beveik nuolatos vyksta ne vien bendruomeniniai įvykiai, bet ir atskiri menų bei mokslų puoselėtojai, kūrėjai dirba tylomis ir... štai! Išgirstam gerą naujieną, pamatom naują kūrinių... Taip neseniai gavom Chicagoj Draugo patraukliai išleistą "Pagairę", premijuotą romaną, už kurį daugiakartinis laureatas rašytojas Jurgis Gliudis vėl sau nusibraukė tūkstantį dolerių premijos. Gyvena sau rašytojas J. Gliudis tarp žydinių kalnelių ir patylom romanus rašo. Retai mes jį matome, bet nuolatos skaitome naujus intriguojančius jo veikalus. "Pagairė" nebuvo dar nei visuomenei pristatyta (kaip dabar mada), nei plačiai recenzuota, o įdomi knyga jau vien savo tema: lietuvių siela komunistinio režimo gnaužte. Autorius gerai pažįsta ir dabartinę Lietuvos buitį, kada ir iš spaudos.

Lengvosios muzikos konkurse Angelų miestas irgi nučiupo vieną premiją! Muzikė Giedra Nasvytytė-Gudauskienė laimėjo už Tango. Ji mums pažįstama kaip lietuviškų dainų aranžuotoja (Apynėlis, Pasvarstyk, antele...), kaip naujų dainų spontaniška kūrėja, įvairių parengimų dinamiška dalyvė... Pats jaunasis jaunimas ją mėgsta, viduriu, žavisi vyresnieji... Ją matome visuomenėje retai, bet kai išgirstame — ryškiai ir įdomiai.

Kompozitorius, dirigentas Bronius Budriūnas nuolatos apsišiepia su šv. Kazimiero parapijos chorų: nuolatos jis kuria ir spaudina naujus kūrinius. Australijoj turėjęs didelį pasisekimą, atrodo, ir vėl ten kviečiamas... Pietų Amerikos lietuviai kviečia mūsų

pianistę Raimondą Apeikytę... Jos piano interpretacijomis daugelį kartų mes gerėjome; ji labai paslaugi įvairiems muzikiniams pasireiškimams mūsų bendruomenėje ir kitur. Tai muzikė iš pasaulio ir lietuvių — iš visos širdies... Taip pat, mes visada su džiaugsmu klausomės mūsų vietinių solistų: Birutės Dabšienės, Rimtauto Dabšio, Janinos Čekanauskienės, Antano Pavasario, L. Zaikienės, O. Deveikienės... Taip pat — Dalilos Mackialienės vadovaujamo moterų ansamblio, ir Broniaus Budriūno vadovaujamo vyrų ansamblio (kurio narys — Antanas Polikaitis — būna dažnas ir solo partijų išpildytojas).

Žurnalistai, vadovaujami prof. J. Kuprionio, gražiai paminėjo vysk. Motiejų Valančių (su dr. G. Valančiaus paskaita); Bendruomenė, vadovaujama Vakarų Apygardos pirm. Jono Čingos, rugsėjo mėnesį žada paminėti didįjį dailininką M. K. Čiurlionį; minėjimo centre bus Dalilos Mackialienės režisuojamas J. Gliudaus veikalus "Čiurlionis", kurį suvaidins nuosavas Angelų miesto "Lietuvių Dramos" sambūris.

Neseniai pasiekė skaitytojus Bronio Railos trečioji "Paguoda"; tai trečioji kultūrinė temom straipsnių knyga. Visos trys "Paguodos" įdomu skaityti, nors ne visiems jos paguodos suteikia...

Andriaus Norimo nauja knyga — romanas "Miršta tik žmonės" — buvo neseniai iškilmingai pristatyta visuomenei; jau autorius ruošia naują novelių knygą.

JAUNIMAS, ŠVENTĖ, MOKSLO METŲ PABAIGA

Man (ir gal daugeliui) labiausiai paguodos ir vilčių teikia — jaunimas. Pats jauniausias, žaliausias jau-

nimas, jų tėvai, mokytojai... Būdavo gera atvanga — nuvažiuoti į šeštadienių mokyklą, stebėti "lietuvišką skruzdėlyną", taip kruopščiai besidarbuojantį... Kruopštaus vedėjo Vlado Pažūros disciplinoj dauguma šio jaunimo atidžiai ir nuoširdžiai išklausydavo pamokų, pastoviai jas lankė. Gražu stebėti ir jaunų tėvų didelį pareigumą, vežiojant iš toli (net po keliasdešimt mylių), rūpinantis mokyklos sąlygomis, lėšomis... Buvo miela jausti mokinių susidomėjimą lietuvių literatūra, "Spindulio", jų laikraščio, leidimu... Patys redagavo, patys rašė, taisė, rūpinosi, kaip Seselės šapirografu atspaus... Patys viršelį piešė, laikraščio laužė, rišo (mok. Dalilės Polikaitienės padedami), pasakui... skaitė.

Prieš pačią mokslo metų pabaigą (birželio 1 d.) įvyko 26-toji Jaunimo Ansamblio, mook. O. Razutienės vadovaujamo, didelė, spalvinga šventė. Reikšmingi ir brangintini Onos Razutienės talentai yra ne vien jos išradungamas programas planuojant, jos ištvermingas repetuojant, bet svarbiausia — jos sugebėjimas įtraukti visada virš poros šimtų jaunimo vienu metu ir įskelti juose, tartum, kibirkštį... Gal ir pavargsta jaunesnieji, gal ir spyrtojasi, bet ši užsispyrusi, ištverminga žemaitė mokytoja visada ištęsi iki galo, ir jos mokiniai ietęsi iki galo... Visiems iš to būna daug džiaugsmo (nors būna ir vargo; kas gi be vargo ir darbo pasiekiamas?). Kas metai tokia spalvinga, gausi aktyviu jaunu šventė įvyksta, žinoma, ne vien mok. Onos Razutienės paruošimu; ši mokytoja turi dar vieną talentą: moka pasitelkti kitus gabius žmones (muzikus Bud-

Šventės pranešėjai: Jūratė Pažeraitė ir Linas Kojelis.

Magdalenos Galdikienės svečiai, dalyvavę Adomo Galdiko monografijos pristatyme.

ADOMO GALDIKO MONOGRAFIJOS PRISTATYMAS

Birželio mėn. 22 d. N. P. Marijos seserų sodyboje, Putname, Conn. buvo pristatyta gražiai išleista Adomo Galdiko lietuvių kalboje monografija.

Našlė M. Galdikienė pakvietė svečius pietums, kurių suvažiavo iš įvairių Amerikos vietovių, bet daugiausia iš New Yorko, nes čia Galdikas paskutiniaisiais metais gyveno ir kūrė, o jo kūryba yra labai gausi ir vis tenka pamatyti naujų, dar nematytų paveikslų, kurie nepaprastai gražūs. Tarp svečių buvo meninin-

kų, literatų, visuomeninkų, dvasiškių, seselių, poetų.

Po pietų sekė Adomo Galdiko lietuviškos monografijos pristatymas jo vardo muziejuje. Pristatymą pradėjo sesuo Margarita pasveikindama svečius ir džiaugdamasi gražia Putnamo gamta. Adomas Galdikas, kuris labai mylėjo gamtą ir ją stebėjo ir jautė, sugebėjo įamžinti tai drobėje dieviškom spalvomis, ko mes negalime nei pastebėti nei įžiūrėti.

Seselė Margarita pristatė kalbėtojus dr. Juozą Girnį ir dailininką Telesforą Valių, kuris buvo A. Galdiko mokinys. Abu kalbėjo

apie monografijos išleidimą. Pabaigai žodį tarė našlė M. Galdikienė, papasakodama visas smulkmenas apie monografijos išleidimą.

Po jos kalbos sekė vaišės. Dažnai tenka būti Putname ir visuomet stebiuos M. Galdikienės nenuilstamą energiją ir pasišventimu įamžinti savo vyro meną ir atmintį.

Įrengiant Putnamo viešnuolyną A. Galdiko muziejų ir išleidžiant dvi monografijas anglų ir lietuvių kalbomis, M. Galdikienė pastatė amžiną paminklą savo vyrui.

M. Karečkienė

LIETUVIŲ ŠVENTĖ PUTNAME

Liepos 27 d., sekmadienį, Putname, Conn., lietuvių seselių vienuolyno sodyboje įvyks tradicinė lietuvių susitikimo šventė su įvairia programa ir pikniškais įvairumais.

11 val. - koncelebruotos mišios, procesija. Pamokslą angliškai pasakys kardinolas Humberto Medeiros, Bostono arkivyskupas. Bet mišios, giedojimai ir visa kita, paties kardinolo pageidavimu, bus lietuviškai. Kardinolas yra geras lietuvių draugas.

12 val. - pietūs, įvairios vaišės, pramogos.

3 val. p.p. - mergaičių stovyklos programa: tautiniai šokiai, žaidimai, dainos, de-

klamacijos ir kt.

Bus dail. A. Marčiulionio skulptūros ir dail. E. Marčiulionienės keramikos darbų paroda. Taip pat dail. A. Galdiko kūrinių galerija, ALKO muziejus, Matulaičio senelių namai ir kt. bus prieinama aplankyti.

Putnamo seselių sodyba šiame rajone yra viena iš lietuvių tvirtovių. Graži gamtos aplinka, nuoširdžios šeiminkės ir ten dirbami darbai įvairiomis progomis sutraukia daug lietuvių. Ši šventė yra jau ypatinga proga ten nuvykti.

Seselės, jų rėmėjai ir bičiuliai nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti.

(as)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

NAUDOKITĖS PAPIGINTOMIS KAINOMIS RUDENĮ!

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena Kaune)

Skubėkite registruotis — vietų skaičius ribotas! American Travel Service Bureau praneša, kad dar yra vietų sekančiose grupėse:

#9 — Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. Iš NEW YORKO — \$991.00. Iš CHICAGOS — \$1110.00. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 4 Talline, 3 Maskvoje.

#10 — Spalio 1 d. — spalio 15 d. Iš NEW YORKO — \$940.00. Iš CHICAGOS — \$1059.00. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 3 Maskvoje.

#11 — Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. Kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 4 Maskvoje.

KIEKVIENĄ GRUPĘ LYDĖS PATYRĘS KELIONIŲ VADOVAS.

EKSKURSIJOS Į HAWAJUS — lapkričio mėn. 22 d. — gruodžio 6 d. 4 salos. Iš Chicago — \$599.00.

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite: AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus iškviatimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.

Air fares and contents of this announcement are subject to change and/or government approval.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS LIETUVIŲ DIENA

Tai kasmetinė šventė, kurios šeiminku yra prelatas kun. J. Kučingis. Visada būna gausi žmonių ir gausi įvairiopa programa. Prel. J. Kučingis — didžiai sumanus organizatorius ir gero skonio menininkų tai dienai parinkėjas. Kiekvienais metais jis pakviečia kokį labai iškilią solistą ar solistę. Siemet gerėjomes Anitos Pakalniškytės dainavimu. Į šventės programą atsilankė net pats An-

(Nukelta į 6 psl.)

Los Angeles LB jaunimo ansamblis jaunimo šventėje birželio 1 d. Kairėje: šokių mokytojos Vaida ir Vilija Butkytės, ansamblio vadovė Ona Razutienė ir dešinėje šventę atidariusi Alė Rūta-Arbienė.

L. Kanto nuotrauka

Iš Angelių miesto...

(Atkelta iš 5 psl.)

gelių miesto didžiausias šeiminkas — Tom Bradley, burmistras, — pasakė prasmingą kalbą, išklausė pirmosios koncerto dalies, pasisveikino su klebono pristatytais visuomenės veikėjais. Visai šventės programai vadovavo V. Čekanauskas. Anita Pakalniškytė, kuri verta specialios jos koncerto recenzijos, buvo mums nauja, niekad negirdėta solistė, pavergusi mus savo ypač nuosirdžia, įsijausta interpretacija; iš šios septyniolikmetės dainininkės galime laukti didelės menininkės dainavimo sričių. Ji išpildė dainas lietuvių kompozitorių — Karnavičiaus, Jakubėno, Budriūno, Gudauskienės, Brazinsko, Stankūno, Lapinsko ir pasaulinių — Romberg, Puccini, Gounod. Mūsų vietiniai solistai, šį kartą kvartetu, vadovaujant B. Budriūnui, labai gražiai išpildė ištraukas iš Verdi operos "Rigoletto"; tai buvo — B. Dabšienė, J. Čekanauskienė, A. Pavasaris, R. Dabšys. Ir šv. Kazimiero parapijos choras galingai padainavo B. Budriūno, A. Mikulskio ir J. Gaidelio kūrinių.

Prel. kun. J. Kučingis moka ir kitų menų kūrėjus į savo prieglobstį įtraukti; kasmet Lietuvių Dieną papuošiama ir meno parodomis. Šiemet visos parapijos patalpos buvo pripildytos dailės, skulptūros ir rankdarbių kūrinių. Parodos tiek gausios, kad žiūrovai vos besuskumba aplėkti ir visas peržvelgti... Labai įvairu, labai įdomu.

Aldona Audronytė-Variakojienė pirmą kartą pradžioje lietuvių akis ir vaizduotę savo gausiais, savitais ir maloniais paveikslais. Jos įgimtas talentas ypač ryškus švelnių brūkšnių ir burbulų "fantazijose,

simfonijose, elegijose...". Įdomūs ir ryškių spalvų bei filosofinių temų bandymai, išbaigti ir patrauklūs. Prano Gasparonio skulptūra tarpe — švelnios jaunų mergaičių galvutės, žymių žmonių bronziniai portretai. Kalantos tema, laisvės, liaudiškais motyvais žvakidės... Matosi didelis menininko kruopštumas, atsidasimas šiam darbui. Margieji rankdarbiai, tautodailė traukė visų akis... Tai Julijos Šlapelytės darbai. Puošnios lietuviškos lėlės, juostos, takeliai, tautiniai rūbai... gundė ne tik žiūrėti, bet ir įsigyti, kad visada, namie, galėtum liaudiniai mūsų darbais, spalvomis gėrėtis. Julija Šlapelytė (ir jos sesuo — Ona Šlapelytė-Kaributienė) Los Angeles mieste dažnai pasirodo su savo skoningais rankdarbiais. Jau kelintą kartą šiame mieste su savo dailės kūrinių pasirodė ir Alfonsa Pažiūrienė, kuri, taip pat, gausiai išpardavė besigėrintiems žiūrovams savo spalvingus kūrinius. Ilona Brazdžionienė, kaip ir A. Variakojienė, "neišsipardavė" daug, bet parodų lankytojai sustodavo ties jos "kambariu"; lietuviškų ir kitų pasakų motyvai buvo jos paveiksluose naujai suprasti ir interpretuoti; ryškios, gilios spalvos, stiliuje jos lyg — lyg vaikiškumo, lyg naivumo, bet... gražu. Jonas Andrašūnas savo ryškių ir spalvingų akvarelių šiemet daug mažiau pardavė, kadangi jau visi lietuviai losangelėnai jo darbų yra glėbiais prisipirkę... Labai įdomūs Marijaus Galiūno karikatūriniai piešiniai; taiklūs, gerai išbaigti. Rimas Zukas rimtai dirba meninės fotografijos srityje. Ne pirmą kartą matome jo darbų. Dabar jis atidžiai parenka temas, ypač charakteringus veidus. Jau-

niausia parodos dalyvė Rūta Žmuidzinaitė nustebino įdomiais savo tapybos darbais. Nuotaikingi H. Kregždienės kūrinių, A. Diržio, P. Valiulienės — siūlų išpynimo technika.

Darbštūs mūsų žmonės ir išradingi. Kaip gali nesi-džiaugti?

AKRONO LIETUVIAI MIESTO ĮKŪRIMO MINEJIME

Š. m. liepos 4-6 d.d. Akrono miestas (Ohio) šventė 150 m. įkūrimo sukaktį. Į iškilmės buvo pakviestos visos tautybės, įskaitant ir lietuvius. Lietuviai dalyvavo ir iškilmų parade, tarp daugybės tautybių vėliavų ir lietuvių trispalvė iškilmingai plėvesavo ir lietuvių tautiniais drabužiais apsirengę kartu žygiavo su kitų tautybių atstovais. Paradas tęsėsi apie dvi valandas.

Parodos aikštėje lietuviai turėjo ir savo paviljoną, jis buvo gražiai išpuoštas vėliavomis, šukiais kaip "I am proud being Lithuanian", "Lithuanian Power" ir pan., paveikslais iš Vilniaus vaizdų, Gedimino kalnas, Vilniaus Katedra, šv. Onos bažnyčia ir k. t. buvo išdėstyta įvairių knygų apie Lietuvą anglų kalba ir religijos persekiojimą Lietuvoje, liet. plokštelių ir kt. Liepos 4 d. Clevelando skautės buvo išstatę labai gražių medžio drožinių — kryžių, koplyčių, tulpių ir k. t.

Vadovavo Birutės draugija. Komitetą sudarė: S. Lucas, Markulis, M. A. Filon, K. Hēsel, A. Kirtiklis, J. Cadzow, J. Vaičaitis ir k. t. labiausiai pasidarbavo C. Gauder ir F. Gulish.

(jv)

• Inž. Juozas Butkus, New Yorke, išskrido atostogų į Europą. Lankysis Lenkijoje ir Skandinavijos kraštuose.

• Viktorija A. Jogaitė š. m. gegužės 28 d. baigė Our Lady of Elms gimnaziją Akrono, kaip geriausia mokinė (Valedictorian) ir gavo aukščiausią stipendiją iš visų baigusiu keturiems metams Wittenberg universitete, Springfield, Ohio, o taip pat gavo geriausios mokinės pažymėjimą iš Rotary klubo ir dovaną \$100. Ji yra baigusi Vysk. Valančiaus lituanistinę mokyklą ir priklauso moksleivių-ateitininkų Clevelando kuopai.

• Janė Daunorienė, Chicago, Ill., atnaujinama prenumeratą. Dirvai paremti pridėjo auką 12 dol. Ačiū.

• V. Unguraitis, Clevelande, V. Skirmuntas, Kenoshoje ir J. Ramanauskas, Elizabethe, prie prenumeratos pridėjo Dirvai paremti po 5 dol. Ačiū.

• V. Kajeckas, S. Paulius, J. Misiūnas ir A. Budreckas, visi gyv. Chicagoje, atnaujinami prenumeratą, pridėjo po 7 dol. Dirvai paremti. Ačiū.

IESKOMI

Antanas ir Domininkas Kunigiškiai, Teofilė Ališauskienė atvykę į Ameriką 1919 metais iš Lazdijų, Žebrenų kaimo. Ieško: Algirdas Kunigiškis, sūnus Jurgio. Dėl informacijų skambinti Albinai Bakūniei tel. (216) 943-5948.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UZ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo šyskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

FOR SALE BY OWNER!

UNIQUE, LARGE (3000 PLUS SQ. FT.)

CUSTOM DESIGNED, QUALITY BUILT HOME

of five levels. Eleven rooms, five bedrooms, three baths, one electric — one natural fireplace, attached two car garage and basement. Beautifully landscaped, 209'x275' (approx. 1 1/4 acre) on a class A highway (M-90), approximately 60 Miles North of Detroit in Lapeer County. Many extras, price reduced from \$89,000.00 to \$80,000.00. Owner being transferred. Up to a total of 29 acres (M/O/L) available if desired, which includes platted and recorded lots, for possible development, this is rolling land with a large Orchard and River running through.

Contact: GEORGE SCRIMGER

Phone 313-688-3258, if no answer call 313-475-1347

MEN — WOMEN

HIGH SCHOOL GRADUATES

WANTED

For These Important Jobs:

Administrative Personnel
Mechanics
Welders
Machinists
Gun Smiths
Auto Parts Men
Canvas Repairmen
Wrecker Operators
Optical Repairmen
Crane Operators
Printers

Partime Military Service

Intelligence Analysts
Interpreters
Foreign Language Specialists
Computer Repairmen
Photo Laboratory Specialists
Radio Teletype Operators
Communications Specialists
Instructors
Equipment Operators
Counter Intelligence Specialists
Medical Technician

You don't need experience. If you qualify we'll guarantee you training in the job you choose. And we'll pay you while you learn! Make your part time job a part time career.

U.S. ARMY RESERVE OPPORTUNITIES

Huisman U.S.A.R. Center
Harvard and Richmond Rds.
Warrensville Hts., Ohio 44122

Schlegel U.S.A.R. Center
11410 Broadway Ave.
Garfield Hts., Ohio 44125

216-464-1650

216-271-3600

MOTE U.S.A.R. CENTER

5301 Hausman Rd.
Parma, Ohio 44130

216-886-2880

(53-54)

m

may co
budget
stores

**Tuzinais pigiau!
Nylono megztos
kelnaitės ir bikinis**

**12 už 8.99 kelnaitės
už 7.99 bikinis**

Yra fantastiška vertė.
Apsipirkite prieš mokslo pradžią!

A. Bikinis balti, ružavi, mėlyni, raudoni, juodi, ar su piešiniais ružavi ar mėlyni. Dydziai 5, 6, 7.

B. Kelnaitės baltos, ružavos, mėlynos, geltonos, ar su piešiniais ružavos, mėlynos ar geltonos. Dydziai 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Dept. 170 — Budget Lingerie.
Visose krautuvėse.

Paštu ir telefonu užsakymai
priimami. Skambinkit 241-3070
bet kuriuo laiku.

Pirkite mieste iki šeštadienio nuo 10 iki 6,
Skyriuose iki 9:30. Sheffield iki 9.
Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Pavergtųjų Tautų Savaitė Clevelande bus iškilmingai minima rugpjūčio 1 d. 12 val. Tautinės grupės ir patriotinės organizacijos 11 val. renkasi Memorial Fountains Mall, kur pasirodys paradui. Clevelando meras Ralph Perk pasakys kalbą. Minėjimą rengia American Nationalities Movement. Dėl papildomų informacijų skambinkit tel. 694-2220 (City Hall Mr. Vaclav Hyvnan's Office).

• George V. Voinovich, apskrities kontrolierius, pritaria, kad namų savininkai invalidai, norintieji gauti namų mokesčių sumažinimą, turi užpildyti specialias formas ir pristatyti iki liepos 31 d. į County Auditor Office, trečiame aukšte, kampas Lakeside ir Ontario St. Prašytojas invalidas, amžius nesvarbu, turi pristatyti gydytojų patvirtintą invalidiškumo pažymėjimą ir negali turėti su žmona per metus daugiau pajamų kaip 10,000 dol. Dėl smulkesnių informacijų skambinti į Homestead Department 241-2700, ext. 471 ar 474.

• Jūs mėgstate gerą kavą ar gerą arbatą? O gal vaisiažolių arbatas? Tokių prekių turime didelį pasirinkimą. Patria — 794 E. 185 St.

• Jonas Urbšaitis, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, mirė Clevelande liepos 18 d. Laidotuviams rūpinosi Clevelando ramovėnai. Po gedulingų pamaldų, liepos 19 d. palaidotas Kalvarijos kapinėse.

• Aleksas ir Kazimiera Laikūnai išskrido atostogų į Los Angeles, kur viešės pas dukrą Jūrą ir žentą Vytautą Koklius. Į Clevelandą grįš rugpjūčio 3 d.

• Kun. Balys Ivanauskas, Šv. Jurgio parapijos klebonas, išvyko mėnesiui atostogų. Jį pavaduos iš Hot Springs, Ark., atvykęs kun. B. Liubauskas.

• Vladas Blinstrubas, Clevelande, nuoširdus Dirvos talkininkas įvairiuose parengimuose, išvykdamas atostogų į Atlanto pajūrį su S. Astrausku ir S. Luku, atnaujino prenumeratą ir Dirvai paremti pridėjo auką 7 dol. Ačiū.

ŽALGIRIO ŠAULIŲ KUOPA ATGAIVINA TRADICINĘ LIETUVOS

JŪROS DIENA

Į kurią širdingai kviečia lietuvių visuomenę pagyventi jūros nuotaikomis ir maloniais atsiminimais mylimos Baltijos ir Lietuvoj ruoštomis JŪRŲ DIENOMIS.

Jūros Dieną praves kuopos jaunimas — Jūrų šaulių sekcijos šaulės ir šauliai liepos 27 dieną, 1 val. p. p. ties Neff Rd. ežero prieplaukoje. Bus iškilmingas Jūros Dienos atidarymas, žuvusiems Lietuvos jūrininkams pagerbti nuleistas į ežerą vainikas, laivų regata ir visuomenė bus pavežiuojama laivais.

Po regatos įvyks sesių ir brolių šaulių paruoštos skanios vaisės šaulio Jono Paužos sode, greta Jokušauskų laidotuvių namų. Žalgiečių jaunimas visų laukia ir ruošiasi visus maloniai priimti.

• Kazimieras Karalis, ALT S-gos Clevelando skyriaus sekretorius, su žmona išvyko 2 savaitėm atostogų į Floridą, kur viešės pas dukrą Jūrą ir žentą Paulių Mitalus.

• Beveik 85% prekių mes užsakome tiesiai iš gamintojų. Tik dėl to mes galime išlaikyti konkurencinę kainą ir tuo pačiu duoti gerą prekę. Patria — 794 East 185 St. Telef. 531-6720.

• Lidija Dijokienė, iš Sydnejaus, aplankiusi gimines ir pažįstamus Kalifornijoje ir Floridoje, šiuo metu vieši Clevelande pas savo pusseserę Snarskienę ir tetą Vainavičienę. Grįždama į Australiją, dar aplankys gimines Bostone ir lankysis Europoje.

• LKVS Ramovė Clevelando skyrius iš pasisekusio gegužinės pelno Dirvai paremti paskyrė 10 dol. Ačiū už auką.

• Pradedamas vėjus III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui. Clevelando jaunimas vadovaujant LB Clevelando Apylinkės valdybai pradėjo platinti kongreso reikalams lėšų telkimą. Pirmausia pravedama loterija (2 mūsų dailininkų paveiksai, radijo aparatas) bilietai po 50 ct. Be to, jau pradedamos rinkti pavienių asmenų — donatorių aukos. Clevelandui nustatyta kvota 4220 dolerių.

KAR. A. JUOZAPAVIČIAU ŠAULIŲ KUOPOS VEIKLA

Š. m. liepos 3-6 d. pirm. dr. K. Pautienis dalyvavo Kanadoje, Wasagoje šaulių Sąjungos rengtoje kultūrinėje savaitėje. Ten jis buvo stovyklos gydytojas ir skaitė paskaitą apie pasaulinį gyventojų per greitą prieauglį ir maisto problemą.

Birželio 29 d. Kar. A. Juozapavičiaus šauliai-lėš turėjo A. Andriušaičio ūkyje varžybinius šaudymus su

Kar. Juozapavičiaus kuopos šauliai šaudymo pratimų išvykoj.

premių — lietuviškų knygų įteikimu.

Pirmą premiją laimėjo J. Navickas (studentas) padarydamas 103 taškus, jam buvo įteikta V. Pūtvo Gyvenimas ir raštai, antrą premiją laimėjo su 94 taškais Al. Kazis, jam buvo įteikta V. Mingėlos Medinis Dievas ir trečią premiją laimėjo L. Kazienė su 76 taškais, jai buvo įteikta Butkaus knyga Vyrai Gedimino kalne. Šaudyme dalyvavo 15 šaulių, tarp jų ir 2 moterys. Knygų macenatai buvo aktyvūs šauliai Albina ir Mykolas Smelstoriai. Mykolas yra š. k. valdybos narys teikimo vadovas ir kartu vėliavnešys.

Liepos 20 d. O. K. Pautienų sodyboje įvyko Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė. (kp)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

TAUTININKŲ IR NEOLITUANŲ GEGUŽINĖ

ALT S-gos Clevelando skyrius ir Korp. Neo-Lithuania Clevelando padalinys bendromis jėgomis ruošia gegužinę š. m. rugpjūčio 10 d. gražioje, privataus klubo vietovėje, netoli Painesville.

NAUJA DANTŲ GYDYTOJA

Birutė Antanina Balčiūnaitė, dr. Jurgio ir Bronės Balčiūnų duktė, š. m. gegužės 15 d. gavo dantų gydytojos diplomą iš Case Western Reserve School of Dentistry Clevelande, Ohio.

Pradžios ir vidurinį mokslą baigė St. Joseph School Dover, Ohio, bakalauro laipsnį įsigijo Notre Dame kolegijoje Clevelande. Priklausė National Honor Society. Buvo aktyvi moksleivių, vėliau studentų ir "Giedros" korp. narė. Studijuodama šoko tautinių šokių "Grandinėls" grupė.

Studijuodama odontologiją buvo viena iš pirmųjų, priklausė Alpha Omega Fraternity ir pagalbavo silpniesiems studentams. Vėliau buvo išrinkta klasės viceprezidente, III-iais ir IV-iais klasės prezidente. Paskutiniaisiais metais buvo ir šios mokyklos studentų atstovybės sekretorė.

Baigė 4-rių metų studijas su šiais atžymėjimais: išrinkta į Omicron Kappa Upsilon Honor Society už akademinį pažangumą, gavo Recognition Plaque of the International College of Dentists būdama išrinkta savo kolegų už didžiausią profesinę pažangą eilėje keturių studijų metų, Award of the Wives Club, Omega Chapter of the Alpha Omega Fraternity už pažangumą Periodonties srityje, Kiwanis Club award Academic excellence and leadership.

Trečiais mokslo metais laimėjo U. S. Navy Health Profesijos stipendiją ir liepos 14 d. išvažiavo dirbti U. S. Navy Dental Regional Center Washington, D. C., kaip dantų gydytoja, leitenantės laipsniu.

Birželio 1 dieną gausus būrys giminių ir artimųjų susirinko į tėvėlių suruoštą vaisės Strasburge, Ohio, pagerbti naujos daktarės.

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawal.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITES Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Inž. Jono Jurekūno, Vilties draugijos I-jo vicepirmininko, 60 metų amžiaus sukaktį švenčiant, grupė jo bičiulių ta proga nutarė auką paremti Dirvą, sudėdami 135 dol.

K. Ramonas \$45.00
A. Vengris \$45.00
S. Kašielionis \$30.00
V. Peseckas \$15.00

Dirva nuoširdžiai dėkoja aukojusiems, kurie parodė gražų pavyzdį, kaip įvairiomis progomis galima prisiminti spaudą ir ją paremti svaresne auka. Dar kartą ačiū.

• Korp! Neo-Lithuania New Yorke naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas — dr. Algis Matioška, vicepirmininkas — Vytautas Jurgėla, arbiter elegantiarum — inž. Juozas Butkus, tėvūnas — Edmundas Vaičiulis ir išdėninkas — Vytas Bitėnas.

Naujoji valdyba yra užsibrėžusi pagyventi Korpora-

cijos veiklą didžiajame New Yorke ir lapkričio 8-9 d. rengia žinomo dailininko A. Petrikonio dailės parodą Kultūros židiny.

• Šarūnas Valiukėnas,

bakalauro laipsniu baigęs sociologijos studijas University of Chicago, dirba Illinois valstijos legislatoro įstaigoje, Springfielde. Greta tarnybinio darbo, jis

tesė studijas Sangamon State University ir šį pavasarį jas baigė, gaudamas administracinės teisės magistrato laipsnį.

• Vytautas Rasy, sūnus inž. Juozo ir Irenos Rasių, Bostone, baigė universitetą, gaudamas bakalauro laipsnį iš ekonominių mokslų.

TEVŲ ŽEMĖ LIETUVA MOSŲ SIRDYSE VISADA

Tai jaunimo šukis ruošiantis Pasaulio Lietuvių Jaunimo trečiajam kongresui Pietų Amerikoje. Šukis ne vien tik graži frazė, bet užsibrėžto tikslo ir siekimo skatinamoji mintis. Tad šiuo šukiu mes įsipareigojame rimtam darbui, kuris gyva forma reikšis trečiojo kongreso metu.

Šiam dideliame užsimojime laukiama ir paramos iš vyresniųjų. Ne vien moralinės, bet ir materialinės. Prašoma taip pat ir visų organizacijų talkininkavimo.

PLJK Finansų Komitetas yra paruošęs atitinkamus aukų lapus su kuriais aukas rinkti įgaliojasi asmenys kreipsis į kiekvieną lietuvį. Tad nelikime abejingi jaunimo darbui ir siekiams, nes Trečiasis PLJ Kongresas Pietų Amerikoje yra visų lietuvių solidarumo ženklas.

(us)

• Sol. M. Razgaitis pastoviai atlieka solo partijas Regina opera spektakliuose Brooklyne, N. Y. N. Y. Times birželio 27 teigiamai įvertino jo dainavimą.

Spalio 26 d. 4 p. p. Apriškimo parapijos salėje Brooklyne, N. Y. įvyks jo koncertas. Dainuodamas svetimiesiems jis garsina ir Lietuvos vardą, nes visur pabrėžiama, kad jis lietuvis.

Atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 7 dol. Ačiū.

PRISIMINKIME A. A. JURGI BIELIŪNĄ

Jau ketveri metai (5. 8. 71), kaip Tu, mias JURGI, išėjai Tau skirtaisiais Praamžiaus keliais, amžinojo Visagalio ramybėn.

Šios liūdno sukakties proga, visus gimines, artimuosius, buvusiuosius jo bičiulius ir pažįtamuosius, nuoširdžiai prašau prisiminti,

A. A. JURGI BIELIŪNĄ

savo maldose bei mintyse.

Su dėkingumu

našlė Vanda Bieliūnienė

7

DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Dirvos bendradarbis Vladas Butėnas ir kun. A. Kezys prie kun. A. Burbos antkapio, kuris vandalų buvo sužalotas.

mis. Pasinėrus tokiam įtemptam ir atsakomam darbe matau, kad mano bendradarbio kun. A. Kezio palyginus jauną veidą puošiantys plaukai sparčiai pradėjo šerkšnu dengtis...

• KAI žinia, tam istoriniam uždaviniui vykdyti apie 1966 m. buvo įsteigtas Lietuvių Foto archyvas kun. A. Kezio globoje. Idėja gimė Philadelphiaus lietuvių foto mėgėjų tarpe, gi ją realizavo kun. A. Kezys. Archyvas oficialiai buvo atidarytas 1967. II. 26 Jaunimo centre, Chicagoje. Jo tikslas: rinkti lietuviškos veiklos fotografinę medžiagą (ypač negatyvus) ir sukrauti ją archyve, kur ji būtų prieinama visiems, kam reikalinga — spaudai, metraščiui, ateities istoriniams leidiniams. Bet nuo pat gyvavimo pradžios LFA ėmėsi iniciatyvos ne tik rinkti, kataloguoti ir rūšiuoti, bet ir kurti, organizuoti bei puoselėti. Rengė paskaitas, ruošė pašnekesius, dokumentavo įvykius. Rezultate — istorinės reikšmės negatyvų stalčiai, kartotekos, vardynai, spalvotų skaidrių rinkiniai. Po to dar pasukta ir į spalvoto lietuviško filmo sritį ir paruošta visa eilė filmų nuo Tautinės skautų stovyklos iki Los Angeles lietuvių salos — naujausio filmo, pavadinto "Sala".

• KAI Lietuvių Foto archyve susikrovė tokie istoriniai turtai, sumanyta tai įamžinti atskiruose leidiniuose lietuvių ir anglų kalbomis, kiekviename jų gvildenant atskiras temas ir ypač plačiai įvedant fotografiją. Tuo reikalu LFA

vadovybė paskelbė tokį atsisaukimą: "Po poros metų JAV švės 200 metų nepriklausomybės jubiliejų. Šis jubiliejus skatins amerikiečius gilintis į savo jaunos tautos istoriją, kuri būtinai privers juos su pagalba prisiminti savo margaį veidą, dar taip neseniai turėjusį ateivišką charakterį. Kiekviena etninė grupė bandys pabrėžti savo suvaidintą rolę; kiekvienam turės šiuo tuo pasigirti. Mes, lietuviai, norime neatšilikti. Lietuvių Foto archyvas imasi iniciatyvos leisti šiam tikslui informacinių leidinių seriją... Darbas yra pradėtas, keli leidiniai jau paruošti spaudai..."

• Iš paruoštų leidinių pirmiausia minėtini tie, kurie liečia Amerikos lietuvių praeitį ir mirusiuosius. Pirmuoju eina didžiulis veikalas "Palikę Tėviškęs Namus". Tai lietuvių šv. Kazimiero Chicagoje albumas, kur šalia J. Dainausko, L. Šimučio, B. Pūkelevičiūtės teksto ypač plačiai kun. A. Kezio fotografijose įamžintas menas, esąs šimtuose paminklų, o taip pat įdomios ir savitos paminklų formos nuo senųjų laikų iki mūsų dienų. Antrasis veikalas — "Pennsylvanijos Angliakasių Lietuva — 1874-1974", skirtas Pennsylvanijos lietuvių angliakasių šimtmečiui paminėti, nes 1874 m. Shenandoah buvo įsteigta JAV pirmoji liet. parapija ir pastatyta šv. Kazimiero bažnyčia, vėliau atimta lenkų ir iki šių dienų tebesanti jų rankose. Trečiuoju enciklopedijos (Nukelta į 7 psl.)

Gailestingąjį Dievą pašauktas Amžinybėn,

IGNAS DEKSNYS,

mūsų brangus Vyras, Tėvas, Uošvis ir Senelis, ramiai užgeso 1975 m. birželio 20 dieną. Jo ligos bei mirties dienose sulaukėms daug paramos ir moralinės stiprybės. Niekada negalėsime užmiršti prel. kun. Jono Kučingio ir kitų Los Angeles kunigų krikščioniškos pagalbos; neužmiršim ir kitų, — iš arti ir toli, — nuoširdžių mūsų giminių bei draugų ir kaimynų, kurie šiose sunkiose dienose buvo su mumis. Esame labai dėkingi visiems, — maldomis, užuojautom, gėlėmis, laiškais ir dalyvavimu laidotuviuose pagerbusiems brangų Velionį ir palengvinusiems mums netekimo skausmą.

Našlė Ona Deksnienė,
sūnus Jonas, dukterys —
Romualda ir Dana Kybartienė,
žentas Edmundas Kybartas ir
vaikaičiai — Edis, Rimas ir Danutė

Santa Monica, Calif.

PADĖKA

Staiga mirus mūsų mylimam vyrui ir tėvui

KAZIMIERUI BARAUSKUI,

reiškiame gilią padėką visiems karsto nešėjams, solistams Janinai Čekanauskienei ir Antanui Pavasarui taip gražiai giedojusiems per rožinį ir šv. Mišias, kunigui Olišauskui suteikusiam paskutinįjį patepimą ir kunigui Palubinskui palydėjusiam į kapus. Taip pat visoms ponoms suruošus gedulingus priešpiečius. Ir visiems dalyvavusiems laidotuviuose, pareiškusiems užuojautą, užpirkusiems šv. Mišias, prisiuntusiems gėlių, atvažiavusiems velionį pagerbti iš kitų miestų ir kitaip atsiliepusiems į mums taip skausmingą valandą.

Giliai dėkingi:

Valerija Barauskienė,
sūnus Arvydas ir dukra Daina

Glendale, California

Tauriam lietuviui, Sibiro kankiniui,

JUOZUI KAVECKUI

ok. Lietuvoje mirus, jo sūnų VYTAU-

TĄ su šeima užjaučiame

Sofija ir Stasys

Jurkūnai

Eleonora ir Mečys

Valiukėnai

ALT S-GOS ESAT CHICAGOS SKYRIUS

1975 m. rugpiūčio 2 d. (šeštadienį)

rengia tradicinę

GEGUŽINĘ

LIETUVIŲ KULTŪROS NAMUOSE,
UNION PIER, MICH., 9677 BERRIEN ROAD

Namų gamybos užkandinė ir baras veiks nuo 3 val. p. p.

Šokiai prasidės 9 val. vak., griežiant smagiam neolituanų orkestrui.

Visi lietuviai (nuolat gyvenantieji ir vasarojantieji) kviečiami į šį linksma vakarį atsilankyti ir paremti Jaunimo Kongresą ir kitus mūsų kultūrinius bei spaudos reikalus, nes pelnas šioms tikslams yra skiriamas.

East Chicagos Skyriaus Valdyba